

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 16-17 maja 2015 r. na kierunku „filologia”
prowadzonym w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych, w zakresie dyscyplin
naukowych: językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo na poziomie
studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie
studiów niestacjonarnych w Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu Wyższej Szkoły
Języków Obcych w Świeciu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: prof. dr hab. Mirosława Buchholtz – **członek PKA**

członkowie: dr hab. Agnieszka Uberman – **ekspert PKA**

prof. dr hab. Mirosław Pawlak – **ekspert PKA**

mgr Beata Sejdak – **ekspert PKA ds. formalno-prawnych**

Marcin Grzegorzczak – **ekspert PKA ds. studenckich**

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „filologia” prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja przebiegła zgodnie z ustalonym harmonogramem.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału; z autorami Raportu Samooceny; ze studentami, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, z interesariuszami zewnętrznymi będącymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego tj. rynku pracy, w tym z absolwentami oraz osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia; z opiekunami praktyk i Samorządem Studenckim. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych.

Eksperci Zespołu Oceniającego wielokrotnie wymieniali swoje uwagi dotyczące pozyskanych informacji, pozostały czas wykorzystywano na pracę własną. Przed zakończeniem wizyty sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała Władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Kształcenie na kierunku „filologia” w Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu odbywa się na mocy Uchwały Senatu Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu Nr 01107 z dnia 21.01.2007 r. w *sprawie utworzenie zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej w Przasnyszu na kierunku „filologia”*.

Strategia Rozwoju Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu została zatwierdzona na posiedzeniu Senatu w dniu 29.04.2012 r. Uchwałą Nr 02/12 w *sprawie uchwalenia w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu*, w której zawarto także misję, wizję i cele strategiczne. Do wglądu ZO PKA przedstawiono także Strategię Rozwoju Wydziału Zamiejscowego w Przasnyszu, która stanowi integralną część strategii Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu.

Przyjęcie Strategii rozwoju i Misji Wyższej Szkoły Języków Obcych na lata 2014-2020 nastąpiło także na mocy Zarządzenia Rektora Nr 08/MC/14 z dnia 20.09.2014 r.

Zgodnie z *Raportem samooceny* Wydziału Zamiejscowego WSJO w Przasnyszu, koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna z misją Uczelni, która zakłada kształcenie studentów na studiach I stopnia na specjalności filologia angielska i filologia rosyjska, obydwie o specjalizacji nauczycielskiej. Celem kształcenia jest przygotowanie przyszłych absolwentów do wykonywania zawodu zgodnie ze specjalizacją oraz umożliwienie absolwentom innych kierunków przekwalifikowania zawodowego.

Koncepcja kształcenia stawia jako główne cele kształcenia osiągnięcie przez absolwentów w zakresie praktycznej nauki języka specjalności poziomu C1. Przedstawiony do oceny program kształcenia w znacznej mierze daje możliwość osiągnięcia tak sformułowanych celów.

Jednostka prowadzi studia I stopnia o specjalizacji nauczycielskiej, co odpowiada zapotrzebowaniu rynku pracy. Strategia rozwoju przewiduje zaspakajanie zapotrzebowania na nauczycieli języka angielskiego w przedszkolach i szkołach podstawowych. Jak wspomniano wcześniej, kształcenie na ocenianym kierunku podejmują także absolwenci innych filologii obcych, których celem jest przekwalifikowanie się.

Cele strategiczne określone dla Wydziału Zamiejscowego w Przasnyszu zakładają doskonalenie i modyfikację prowadzonych kierunków i specjalności oraz poszerzanie oferty kształcenia w zależności od potrzeb i specyfiki rynku pracy. Podczas rozmów z ZO PKA wspomniano o planach tworzenia nowych kierunków technicznych poszerzonych o naukę języków obcych oraz kierowania oferty dydaktycznej do studentów obcokrajowców.

Kształcenie ma na celu zapewnienie rozwoju studentów zgodnie z zakładaną sylwetką absolwenta studiów I stopnia.

¹

Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Uzyskiwane kompetencje społeczne, umiejętności i wiedza w zakresie języków obcych mają być pomocne dla osób poszukujących zatrudnienia nie tylko w sektorze edukacyjnym. Odbywane przez studentów praktyki zawodowe zapewniają zdobycie odpowiednich kompetencji.

Oferta kształcenia jest w znacznym stopniu różnorodna i innowacyjna, gdyż zakłada możliwość poszerzenia i modyfikacji w ramach prowadzonego kierunku w zależności od potrzeb rynku pracy. Interesariusze zewnętrzni sugerują tworzenie nowych specjalności zgodnie z zapotrzebowaniem środowiska lokalnego, co implikuje znaczną elastyczność kształtowania oferty kształcenia. Jak wynika z uzyskanych informacji sugestie interesariuszy zewnętrznych są w miarę możliwości uwzględnianie w procesie modyfikacji prowadzonych kierunków i specjalności.

- 2) wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Jak wynika z przedstawionego Zespołowi Oceniającemu (ZO PKA) *Raportu samooceny*, analizy dokumentacji, a także przeprowadzonych podczas wizytacji spotkań, wymóg ten jest przynajmniej w pewnym stopniu spełniony, gdyż koncepcja kształcenia na kierunku *filologia*, wraz z jego profilem, celami, efektami oraz perspektywami rozwoju, rzeczywiście powstaje w jakimś zakresie we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Ci pierwsi są jednak utożsamiani przede wszystkim ze studentami, którzy uczestniczą w pracach Rady Programowej, wyrażają swoją opinię na temat prowadzonych zajęć w cyklicznych ankietach ewaluacyjnych i mają możliwość wyrażania swojej opinii na temat programów kształcenia, regulaminu studiów, czy też projektów decyzji organów Uczelni w sprawach związanych z procesem kształcenia i wychowania przez swoich przedstawicieli w Samorządzie Studentów, którzy takie akty prawne opiniują. O wiele mniej wiadomo na temat uczestnictwa w tym procesie pracowników Uczelni, zarówno nauczycieli akademickich, jak i przedstawicieli administracji, którzy podczas odbytych spotkań sygnalizowali, że ich wpływ w tym zakresie jest ograniczony i wyrażali gotowość większego zaangażowania w tworzenie koncepcji kształcenia. Wydaje się zatem, że kluczowe decyzje są podejmowane przez Władze Uczelni i Wydziału, podczas gdy udział pozostałych pracowników jest w tym zakresie marginalny i sprowadza się do realizowania podjętych już decyzji. Konieczne jest zatem wprowadzenie zmian, które umożliwiłyby upodmiotowienie pracowników Uczelni, i to nie tylko samodzielnych pracowników nauki, ale też tych ze stopniem naukowym doktora czy też tytułem zawodowym magistra.

Sytuacja wygląda lepiej w przypadku interesariuszy zewnętrznych. Wydział podpisał odpowiednie umowy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Z analizy przedstawionej dokumentacji wynika, że umowy dotyczą między innymi takich obszarów, jak udział w realizacji wspólnych projektów, organizowanie wspólnych seminariów i konferencji naukowych, udział w ocenie statutu, regulaminu studiów i programów kształcenia, wyrażanie opinii na temat treści programowych, podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, a także, co szczególnie ważne z uwagi na realizowane na Wydziale specjalności, odbywanie przez studentów praktyk zawodowych, ustalanie tematyki prac dyplomowych oraz prowadzenie badań przez studentów. Takie umowy zostały podpisane z następującymi podmiotami: (1) Miejski Dom Kultury im. St. Ostoi-Kotkowskiego w

Przasnyszu (sygnowana 01.10.2014), (2) (2) Szkoła Podstawowa nr 1 z oddziałami Integracyjnymi im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Przasnyszu (sygnowana 10.04.2015), (3) Szkoła Podstawowa nr 5 w Przasnyszu (sygnowana 10.10.2014), (4) Miejskie Przedszkole nr 1 im. Marii Kownackiej (sygnowana 30.09.2014), (5) Miejskie Przedszkole nr 5 w Ciechanowie (sygnowana 10.04.2015), (6) Miejskie Przedszkole nr 8 w Ciechanowie (sygnowana 10.04.2015), (7) Przedszkole Językowe The Academy of Smurfs (sygnowana w dniu 10.09.2010), (8) Akademickie Liceum Ogólnokształcące (sygnowana 10.09.2011), (9) Niepubliczne Centrum Kształcenia EDUKATOR (1.09.2007), (10) Biuro Turystyczne Hawajskie Aloha w Mławie (01.09.2014), (11) Firma Kross (sygnowane 12.01.2015), (12) Kancelaria Radcy Prawnego (sygnowane 6.05.2015), (13) Starostwo Powiatowe (sygnowane 20.10.2014). Interesariusze zewnętrzni potwierdzili swoje zaangażowanie w tworzenie koncepcji kształcenia podczas spotkania z ZO PKA, podkreślając, że zapisy umów są rzeczywiście realizowane. Warto też zwrócić uwagę na udział Starostwa Powiatowego w pracach nad poszerzeniem oferty dydaktycznej Wydziału o nowe kierunki (np. budownictwo), a także wspieranie przez Uczelnię działań Uniwersytetu III wieku. Współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym potwierdzają protokoły ze spotkań z interesariuszami zewnętrznymi z 20 marca 2014 r., 23 stycznia 2015 r. oraz 12 marca 2015 r., w których uczestniczyły Władze Uczelni. Tego typu kontakty i porozumienia okażą się z całą pewnością cenne przy planowanej zmianie profilu kształcenia z profilu ogólnoakademickiego na praktyczny.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Przedstawiona koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz strategii rozwoju, umożliwia doskonalenie oferty dydaktycznej.

2) Dokumentacja i rozmowy potwierdziły zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w tworzenie koncepcji kształcenia. Wizytacja nie potwierdziła natomiast pełnego udziału interesariuszy wewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia. Przedstawiciele studentów opiniują wprowadzić zdawkowo stosowne dokumenty, jednak pracownicy Uczelni wydają się mieć niewielki wpływ na tworzenie koncepcji kształcenia.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie

uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnie akademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Program kształcenia na kierunku „filologia” jest zgodny z założeniami i wymogami przedstawionymi w odpowiednich dokumentach dotyczących opisu efektów kształcenia zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. 2011 nr 253 poz. 1520), a także wymagań stawianych programom kształcenia nauczycieli na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej) z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2012 Nr 25 poz. 131).

Studia na kierunku „filologia” prowadzone są w Jednostce w dwóch specjalnościach: „filologia angielska” i „filologia rosyjska” na poziomie studiów pierwszego stopnia w formie niestacjonarnej o profilu ogólnie akademickim. Program kształcenia przyporządkowany jest do obszaru nauk humanistycznych.

Przygotowane przez Jednostkę koncepcja oraz program kształcenia dla kierunku „filologia” wskazują na kształcenie zarówno umiejętności językowych, wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej, jak i kompetencji społecznych mieszczących się w zakresie efektów kształcenia przypisanych do obszaru nauk humanistycznych. Przedstawiona koncepcja umożliwia sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów zarówno kierunkowych jak i przedmiotowych.

Matryce efektów kształcenia zostały opracowane oddzielnie dla każdej specjalności, chociaż według jednego wystandaryzowanego wzorca. Uwzględniają one: (a) efekty kształcenia na kierunku; (b) opis kierunkowych efektów kształcenia; (c) odniesienie efektów kształcenia do obszaru wiedzy; (d) moduły kształcenia (różnorodne w zależności od wybranej specjalizacji).

Szczegółowy opis efektów kształcenia jest dostępny dla studentów w Dziekanacie Wydziału Zamiejscowego WSJO w wersji tradycyjnej (papierowej) oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej Uczelni. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili dostępność opisu założonych efektów kształcenia. Potwierdzili też, że podczas pierwszych zajęć w danym semestrze nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne zajęcia bądź moduły podają do wiadomości program przedmiotu z założonymi efektami kształcenia, które obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, wykaz obowiązującej literatury oraz warunki i formę zaliczenia, co jest zgodne z obowiązującym w Uczelni *Regulaminem studiów*. Opis efektów kształcenia jest zawarty w sylabusach, które są studentom udostępniane przez nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy zapoznają studentów z efektami kształcenia oraz zasadami oceny podczas pierwszych zajęć. Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia są spójne. Realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz przewidzianych w programie studiów praktyk zawodowych pozwala osiągnąć kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty kształcenia dla kierunku „filologia” zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na odpowiednie ukształtowanie i funkcjonowanie systemu ich weryfikacji. Także w opinii studentów ocenianego kierunku efekty kształcenia są sformułowane w sposób przejrzysty i zrozumiały. Podczas rozmów z ZO PKA, studenci stwierdzili, że programy przedmiotów, które otrzymują, są konsekwentnie realizowane. Zakładane efekty kształcenia są sformułowane prawidłowo i weryfikowalne. Weryfikacja dotyczy wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zakłada wykorzystanie różnorodnych metod sprawdzania, odpowiednich dla poszczególnych elementów w/w systemu.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

- *ocena czy jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów i czy system ten jest powszechnie dostępny, Ocena czy system obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, a także czy wymagania są wystandaryzowane.*

Uczelnia opracowała procedurę, zgodnie z którą w ramach poszczególnych przedmiotów określa się cel, zakres i sposoby weryfikacji założonych efektów kształcenia wraz z metodami ich realizacji. Efekty kształcenia zostały zatwierdzone na posiedzeniu Senatu. Realizacja efektów kształcenia jest monitorowana. Weryfikacja osiąganych efektów kształcenia jest dokonywana także przez studentów.

Zaliczenia zajęć dokonywane są w formie i trybie określonym przez prowadzącego zajęcia. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone są w sylabusie przedmiotu przez prowadzącego zajęcia, który decyduje o doborze metod i sposobów ich weryfikacji oraz oceny, ponadto informuje studentów o zakładanym nakładzie pracy mierzonym w systemie punktowym ECTS, warunkach zaliczenia zajęć, w tym zasad oceniania oraz sposobach weryfikacji efektów kształcenia. Sylabusy sporządzono według jednolitego wzorca dla wszystkich specjalności filologicznych.

Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się w zakresie przedmiotu bądź modułu jako sprawdzenie wyników pracy studenta i określenie, czy zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla tego przedmiotu bądź modułu efekty kształcenia. W systemie oceny zawarte są (a) metody weryfikacji wiedzy (np. eseje, testy, projekty, prace zaliczeniowe pisemne oraz egzaminy i zaliczenia w formie ustnej), (b) metody weryfikacji umiejętności (np. egzaminy praktyczne, prace projektowe oraz ćwiczenia praktyczne) i (c) metody weryfikacji kompetencji społecznych (np. karta projektu, esej refleksyjny, portfolio, obecność i aktywność na zajęciach oraz prezentowane postawy poza Uczelnią, także w czasie odbywanej praktyki zawodowej). Przyjęte w Uczelni kryteria ocen i sposób ich prezentacji pozwalają na jasne formułowanie wymagań i określenie stopnia ich realizacji. W związku z powyższym można stwierdzić, że system weryfikacji efektów kształcenia jest przejrzysty i obejmuje wiele różnych form.

W Uczelni stosuje się zgodnie z obowiązującym *Regulaminem studiów* (§ 23, pkt. 1) tradycyjną skalę ocen: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Podczas spotkania z ZO PKA, studenci określili system oceny efektów kształcenia jako zrozumiały. Jasne w ich opinii są także zasady oceniania i zaliczania poszczególnych przedmiotów i modułów.

Podczas wizytacji oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te zostały sporządzone zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. 2011 nr 201 poz. 1188). Zgodnie z § 19 pkt. 1 *Regulaminu studiów*, okresem zaliczeniowym jest semestr. Zaliczenie semestru następuje po uzyskaniu wszystkich przewidzianych planem studiów zaliczeń i egzaminów. Wpisu zaliczenia semestru dokonuje Dziekan. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń, przedłożenie egzaminatorowi indeksu i aktualnej karty egzaminacyjnej oraz wypełnienie zobowiązań finansowych wobec Uczelni. Zaliczenia zajęć dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia według zasad określonych w sylabusie przedmiotu. Zaliczanie poszczególnych przedmiotów zostaje potwierdzone w dokumentacji, obejmującej indeks, kartę egzaminów i zaliczeń oraz protokół. Oceny uzyskane w formie odpowiedzi ustnych i pisemnych pozostają w dokumentacji osoby prowadzącej zajęcia. Na kierunku „filologia” stosuje się ocenę bieżącą, której dokonuje się w trakcie realizacji danego przedmiotu bądź modułu, oraz ocenę końcową – na zakończenie zajęć z danego przedmiotu bądź modułu.

Jednym z efektów etapowej oceny efektów kształcenia jest odsiew studentów, który na kierunku „filologia” wyniósł na I roku studiów pierwszego stopnia w semestrze zimowym roku akademickiego 2014/2015 ok. 25%. Wśród czynników, które mają wpływ na odsiew w *Raporcie samooceny* wymienia się niewystarczające przygotowanie filologiczne, trudności w sprostaniu akademickim wymogom oraz kryteriom zaliczania poszczególnych przedmiotów. Jak zauważono również w *Raporcie samooceny*, system rekrutacji oparty na wynikach nowych matur w niewystarczający sposób weryfikuje umiejętności filologiczne kandydata na I rok studiów pierwszego stopnia. Na kolejnych etapach studiów odsiew wśród studentów maleje, osiągając pułap ok. 2 % na II i III roku. Do czynników mających wpływ na tym etapie kształcenia na odsiew wymienia się: zdarzenia losowe oraz trudną sytuację materialną studentów. Reasumując można stwierdzić, że największy odsiew studentów notuje się w trakcie pierwszego semestru, co na studiach filologicznych jest zjawiskiem dość typowym i dotyczy wszystkich uczelni w Polsce.

Całościowa analiza prac etapowych (Załącznik nr 4 Część I) wykazała, że system etapowej weryfikacji założonych efektów kształcenia nie zawsze funkcjonuje właściwie. Nie wszystkie prace pisemne są starannie sprawdzane i prawidłowo oceniane. Stopień trudności nie zawsze jest właściwy, a kryteria oceny – nie zawsze wyraźnie określone. Najczęstsze uchybienie to brak jakichkolwiek komentarzy do pracy mimo występowania ewidentnych błędów. Do prac etapowych przedstawionych do oceny ZO PKA na ogół dołączano skrupulatną dokumentację wymagań i raport dotyczący weryfikacji efektów kształcenia, co należy docenić.

Prace etapowe studentów z egzaminów pisemnych, testowych oraz końcowych kolokwii zaliczeniowych i sprawdzianów są przechowywane przez okres pobytu studenta w Uczelni w ramach obowiązującego toku studiów. Dokumentacja dotycząca osiągniętych efektów kształcenia przechowywana jest zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 06/MC/13 z dnia 30 listopada 2013 roku w

sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania z pisemnymi pracami studenckimi i innymi zapisami potwierdzającymi osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia w ramach przedmiotu bądź modułu.

Weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się również poprzez praktyki zawodowe, które na „filologii” stanowią integralną część realizowanego programu kształcenia, są zgodne z wybraną specjalizacją i dotyczą studentów wszystkich specjalności na studiach pierwszego stopnia. Zasady odbywania praktyk zawarto w: (a) *Regulaminie praktyk ogólnozawodowych*, (b) *Regulaminie praktyk pedagogicznych oraz* (c) *Regulaminie praktyk tłumaczeniowych*, w których opisano cele i miejsca odbywania praktyk, formę zaliczenia, tryb zwolnienia z obowiązku odbywania praktyki oraz wykaz zakładanych efektów kształcenia wraz ze sposobami ich weryfikacji. Weryfikacji uzyskania w ramach praktyk zakładanych efektów kształcenia oraz oceny stopnia ich osiągnięcia dokonuje opiekun praktyk z ramienia zakładu pracy oraz koordynator ds. praktyk z ramienia Uczelni, który odpowiada za ich realizację zgodnie z planem studiów i programem kształcenia. Koordynator dokonuje zaliczenia praktyk na podstawie wpisu do dziennika praktyk, który jest poświadczony pieczęcią i podpisem osoby odpowiedzialnej za realizację praktyki ze strony zakładu pracy. Wymiar praktyk przewidziany planem studiów wynosi 160 godzin (dla specjalizacji ogólnej bądź tłumaczeniowej) lub 150 godzin (dla specjalizacji nauczycielskiej, w tym: 30 godzin praktyki ogólnopedagogicznej oraz 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej). W ramach modułu nauczycielskiego praktyki odpowiadają wymogom dotyczącym kształcenia nauczycieli zawartym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 stycznia 2012 r. (DZ. U. 2012 nr 25 poz. 131). Wszystkie informacje dotyczące praktyk dostępne są na stronie internetowej Uczelni: <http://www.wsjo.edu.pl/regulaminy>. Analiza zgromadzonej i przedłożonej członkom ZO PKA do wglądu dokumentacji pokazała, że system praktyk zawodowych funkcjonuje właściwie, starannie i systematycznie prowadzona jest także cała dokumentacja.

Jednym ze sposobów potwierdzania efektów kształcenia jest także proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określa *Regulamin studiów* (§ 30-34) oraz Zarządzenie Rektora nr 06/MC/14 z dnia 26 kwietnia 2014 roku. Procedury dotyczące procesu dyplomowania zawierają: (a) zasady powierzania funkcji promotora pracy dyplomowej, (b) zasady dotyczące recenzji prac dyplomowych oraz (c) zasady przebiegu egzaminu dyplomowego. Prace dyplomowe poddawane są sprawdzaniu przez system antyplagiatowy, co jest zgodne z zarządzeniem Rektora 03/MC/14 z dnia 01.03.2014 r. w sprawie wprowadzenia systemu kontroli antyplagiatowej. Obowiązujące w Wydziale zasady nie odbiegają od standardów wypracowanych w innych uczelniach akademickich w Polsce. I tak: studenci przygotowują prace dyplomową pod kierunkiem promotora w ramach seminarium dyplomowego. Promotora pracy dyplomowej wybiera student spośród nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Dziekan może w wyjątkowych przypadkach upoważnić do kierowania pracą dyplomową także nauczyciela akademickiego spoza Uczelni. Warunkiem zaliczenia pierwszego semestru seminarium dyplomowego jest uzyskanie akceptacji promotora dla przedstawionego tematu i konspektu pracy dyplomowej. Warunkiem zaliczenia ostatniego semestru seminarium jest złożenie pracy dyplomowej w ustawowym terminie. Po przyjęciu pracy dyplomowej promotor i recenzent dokonują jej oceny. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest złożenie z wynikiem pozytywnym wszystkich egzaminów objętych planem studiów, uzyskanie zaliczeń

wszystkich wymaganych przedmiotów i praktyk, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy dyplomowej wystawionej przez promotora i recenzenta oraz uregulowanie wszelkich zobowiązań wobec Uczelni. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. Przewodniczącym Komisji jest Dziekan lub upoważniony nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się w języku specjalności. Przewidziano, że ma on obejmować sprawdzian wiedzy z przedmiotów kierunkowych oraz tematyki pracy dyplomowej. Podstawą obliczenia ogólnego wyniku studiów są: średnia ważona ocen przewidzianych planem studiów, ocena pracy dyplomowej oraz ocena z egzaminu dyplomowego (por. *Regulamin studiów* § 34, pkt. 3). Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych wraz z suplementem. Informacje dla studentów dotyczące procesu dyplomowania są dostępne na stronie internetowej Uczelni: <http://www.wsjo.edu.pl/regulaminy>.

Analiza dokumentacji, dotyczącej organizacji seminariów licencjackich oraz ich obsady, tematyki prac, sporządzania recenzji i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, pokazała, że wymagania stawiane studentom kierunku „filologia” są wprawdzie wystandaryzowane, ale prace dyplomowe tylko do pewnego stopnia prowadzone i oceniane są właściwie (Załącznik nr 4 Część II). Choć prace reprezentują bardzo zróżnicowany poziom merytoryczny i metodologiczny, należy docenić, że wszystkie były zgodne z wybraną specjalnością i zawierały mniej lub bardziej właściwie dobraną bibliografię. Stwierdzono natomiast następujące uchybienia – szczególnie w odniesieniu do prac przygotowanych na kierunku „filologia” specjalność filologia angielska: (1) w niektórych przypadkach oceny są znacznie zawyżone i nieadekwatne do jakości pracy, (2) recenzje są często zbyt lakoniczne i nie zawierają elementu oceny, a jedynie opisy treści, (3) w pracach brakuje odpowiednio rozwiniętej i ustrukturyzowanej części empirycznej lub praktycznej, (4) wiele prac pozostawia do życzenia pod względem językowym do tego stopnia, że zawarte w nich stwierdzenia są niezrozumiałe dla czytelnika; częste błędy (leksykalne, składniowe, interpunkcyjne, logiczne) świadczą o tym, że studenci nie osiągnęli na przykład kierunkowego efektu kształcenia K_U10, albo o tym, że prace nie zostały dokładnie sprawdzone przez promotorów, (5) w przypadkach poddania pracy kontroli antyplagiatowej promotorzy akceptują przekroczenia współczynników bez podania uzasadnienia akceptacji, (6) nagminną i złą praktyką jest ograniczanie zakresu pytań podczas egzaminu dyplomowego wyłącznie do tematyki pracy dyplomowej. Dzieje się tak wbrew wspomnianemu wcześniej ustaleniu, że egzamin dyplomowy ma obejmować sprawdzian wiedzy nie tylko z tematyki pracy dyplomowej, ale także z przedmiotów kierunkowych.

W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdowały się wszystkie wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego.

Analiza dokumentacji toku studiów związanej z potwierdzeniem uzyskania przez studentów zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokołów zaliczenia przedmiotu i dyplomów oraz suplementów do dyplomów, wykazała, iż w suplementach do dyplomów u osób, które ukończyły studia realizując program kształcenia według KRK w części IV zawierającej informację o treści studiów i osiągniętych wynikach w punkcie 4.2 wskazane jest uzupełnianie zrealizowanej podstawy programowej tak, jak dotychczas w przypadku osób, które ukończyły studia według programu studiów opartego na standardach kształcenia; wypełnić trzeba również pkt. 6 dotyczący dodatkowych informacji, w tym odbytych praktyk i otrzymanych nagród.

Podczas wizytacji analizie zostały poddane wybrane teczki osobowe 6 studentów (numery albumów 707P, 795P, 815P, 583P, 666P, 1006P). Zawierają one wszystkie wymagane dokumenty, ale w niektórych przypadkach występują uchybienia formalne, takie jak brak pieczętki dziekana na karcie osiągnięć, czy też brak podpisu promotora potwierdzającego odbiór protokołu kontroli oryginalności pracy i rozszerzonego raportu prawdopodobieństwa na protokole kontroli oryginalności pracy. Zastrzeżenia może budzić zapis w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów dotyczący kwalifikacji absolwenta, ponieważ można tam przeczytać, że „Absolwent posiada ogólne, humanistyczne wykształcenie uniwersyteckie na poziomie licencjackim, wiedzę z zakresu przedmiotów filologicznych do wykonywania zawodu nauczyciela”. Pomijając samo sformułowanie zapisu, które nie uwzględnia standardów kształcenia warto podkreślić, że w kolejnych suplementach powinno znaleźć się też stwierdzenie o etapie edukacyjnym, którego dotyczą posiadane kwalifikacje.

Przechowywanie dokumentacji dotyczącej efektów kształcenia odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 06/MC/13 z dnia 30 listopada 2013 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu postępowania z pisemnymi pracami studenckimi i innymi zapisami potwierdzającymi osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia w ramach danego przedmiotu bądź modułu.

Prace etapowe studentów z egzaminów pisemnych, testowych oraz końcowych prac zaliczeniowych i sprawdzianów są przechowywane przez okres pobytu studenta w Uczelni w ramach obowiązującego toku studiów. Dokumentacja studenta jest przechowywana w Dziekanacie do czasu otrzymania przez studenta dyplomu, następnie przekazywana do archiwum, w którym przechowywane są teczki absolwentów przez okres 50 lat zgodnie z wymogami prawa określonymi w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188).

Z rozmów z ZO PKA wynika, że zdaniem studentów system weryfikacji zakładanych dla przedmiotów i kierunku efektów kształcenia jest przejrzysty i zrozumiały. W opinii studentów sprawdzalność zakładanych efektów kształcenia jest możliwa do zrealizowania podczas wszystkich przedmiotów na każdym etapie kształcenia. Okresem zaliczeniowym jest semestr, ogólna skala oceny jest zawarta w regulaminie studiów. Zasady oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są studentom przedstawiane przez nauczycieli akademickich podczas poszczególnych zajęć. Dodatkowo studenci mają dostęp do wszelkich informacji na ten temat za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

Uczelnia zapewnia niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz wewnętrzne regulaminy Uczelni dotyczące systemu ich oceny oraz weryfikacji znajdują się w sylabusach, które są przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć. Ponadto plany studiów, sylabusy do poszczególnych przedmiotów wraz z kryteriami oceny są dostępne w wersji papierowej i elektronicznej. Materiały informacyjne są dostępne dla studentów poprzez stronę internetową. Ogłoszenia wywieszane są także na tablicy ogłoszeń w budynku Wydziału. Zapewniono także, iż studenci otrzymują informacje z wyprzedzeniem. Źródłem informacji są także pracownicy Dziekanatu. System jest więc powszechnie dostępny.

Dokonując podsumowania można stwierdzić, że Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Nie działa on

jednak idealnie w praktyce, o czym świadczy analiza wybranych losowo prac etapowych i dyplomowych.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Badanie losów zawodowych absolwentów jest przeprowadzane dla Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu jako całości, tj. dla Wydziału Filologicznego w Świeciu i Wydziału Zamiejscowego w Przasnyszu, co jest całkowicie uzasadnione, biorąc pod uwagę zarówno stosunkowo niewielkie rozmiary kształcenia, jak i dotychczasową liczbę absolwentów. Dokumentem regulującym zasady monitorowania jest Uchwała nr 04/11 Senatu WSJO z dnia 16 kwietnia 2011 roku. Zgodnie z jej treścią za prowadzenie badania odpowiedzialni są pracownicy administracyjni. Proces został opisany za pomocą procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów WSJO-O-SI-3. Studenci wraz z podpisaniem umowy student-uczelnia otrzymują także oświadczenie o zgodzie i chęci udziału w badaniach. Odbywa się ono 12 miesięcy po ukończeniu studiów, a następnie po 3 i 5 latach. Podczas wizytacji przedstawiony został raport z ilościowego badania sondażowego przeprowadzonego za pośrednictwem Internetu w roku akademickim 2012/2013. W badaniu tym wykorzystano ankietę, rozesłaną drogą elektroniczną do 100 osób, co stanowiło 72% ogółu absolwentów, a poziom realizacji próby wynosił 60%. Zawarte w ankiecie pytania dotyczyły między innymi takich kwestii jak aktywność zawodowa w trakcie studiów, aktualny status na rynku pracy, sposób znalezienia pracy, charakter wykonywanej pracy, zarobki, lokalizacja firm i instytucji, w których absolwenci pracują, poziom zadowolenia z pracy oraz przydatność kompetencji nabytych podczas studiów w odniesieniu do wymagań stawianych przez pracodawcę. W uwagach absolwenci wskazali, że proces kształcenia powinien w większym zakresie umożliwiać nabywanie kompetencji do prowadzenia zajęć praktycznych. Raport prezentuje głównie wyniki ilościowe, ale zawiera też przykłady pozytywnych i negatywnych komentarzy. Na zakończenie zaprezentowano wnioski, które stanowią jednak tylko i wyłącznie krótkie podsumowanie uzyskanych wyników ilościowych i nie podają propozycji żadnych konkretnych rozwiązań. Nie wiadomo, w jaki sposób ich wyniki wpływają na doskonalenie procesu kształcenia. Z rozmów z ZO PKA wynika jednak, że studenci mają wiedzę na temat przeprowadzanego badania oraz jego celu. Ich zdaniem badanie losów zawodowych absolwentów może przynieść Uczelni wiele korzyści. Władze Uczelni deklarują chęć kontynuowania działań w tym zakresie w kolejnych latach oraz wykorzystywania uzyskanych wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zakładane efekty kształcenia zostały przypisane do obszaru nauk humanistycznych i są zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz z określonymi rozporządzeniem Ministra standardami kształcenia nauczycieli. Są one także zgodne ze strategią i koncepcją kształcenia.

2) Z przedstawionej dokumentacji oraz rozmów ze studentami wynika, że efekty kształcenia sformułowano w sposób zrozumiały i umożliwiający opracowanie przejrzystego systemu weryfikacji ich uzyskiwania.

3) Na kierunku „filologia” został wypracowany przejrzysty system oceny efektów kształcenia, który umożliwia systematyczną weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia, choć analiza prac etapowych i dyplomowych wskazuje na to, że w tym zakresie pełnego wdrożenia tego systemu wiele pozostaje jeszcze do zrobienia. Stwierdzono, że w kilku istotnych punktach system weryfikacji końcowych efektów kształcenia (prace etapowe, proces dyplomowania) nie funkcjonuje właściwie.

4) Od roku akademickiego 2012/2013 Uczelnia podejmuje działania mające na celu monitorowanie karier zawodowych absolwentów, które są dostosowane do jej wielkości i charakteru studiów (kształcenie na studiach niestacjonarnych). Należałoby bardziej szczegółowo określić zasady prowadzenia tego typu działań, a także sposób wykorzystywania wyników w celu doskonalenia procesu kształcenia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Prowadzony w Jednostce program kształcenia na kierunku „filologia” sporządzony został z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji. Zgodnie z zapisem w przedstawionym programie, wszystkie efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim mieszczą się w zakresie efektów kształcenia obszaru nauk humanistycznych. Zastosowanie mają także odpowiednie przepisy określające standardy kształcenia nauczycieli dla modułu nauczycielskiego w specjalizacji nauczycielskiej. Program kształcenia umożliwia osiągnięcie większości deklarowanych celów i efektów kształcenia (z wyjątkiem tych omówionych w podpunkcie 2) oraz ukształtowanie struktury kwalifikacji absolwenta, która została sformułowana dla absolwenta „filologii” studiów pierwszego stopnia (bez uwzględnienia specyfiki danej specjalności).

Kształcenie na kierunku „filologia” odbywa się na podstawie programów kształcenia w trybie czteroletnim (8 semestrów) oraz trzyletnim (6 semestrów). Studia czteroletnie prowadzone są od roku 2011. Od roku 2011/12 wprowadzony został system ECTS, a od roku akademickiego 2012/13 zostały wprowadzone KRK. Od roku akademickiego 2012/2013 studia prowadzone są według trzyletniego programu studiów.

Katalog przedmiotów w programie czteroletnich studiów w latach 2011-2015 oraz trzyletnich studiów w latach 2012-2015 oraz 2013-2016 obejmuje następujące moduły: MK1 – moduł praktycznej nauki języka (danej specjalności); MK2 – moduł literaturoznawczy; MK3 – moduł kulturoznawczy; MK4 – moduł językoznawczy; MK5 – moduł seminaryjny; MK6 – moduł specjalizacyjny (nauczycielski bądź translatorski) oraz MK7 – moduł ogólny. Sylabusy dołączone do raportu samooceny wskazują na fakt, że zarówno treści programów oraz metody prowadzenia zajęć, jak i metody

weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia stanowią spójny i przejrzysty system realizacji celów kształcenia. Dobór treści programu kształcenia oraz możliwość osiągnięcia ogólnych, kierunkowych i specjalnościowych efektów kształcenia został pozytywnie oceniony przez studentów kierunku, co sugeruje także właściwą realizację zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Opinia studentów na temat przekazywanej im wiedzy, zdobywanych kompetencji społecznych oraz umiejętności jest pozytywna.

Na kierunku „filologia” w specjalności filologia angielska i filologia rosyjska prowadzone są studia pierwszego stopnia. Trwają one 3 lata (4 lata dla studentów filologii angielskiej, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2011/2012) i prowadzone są przez 6 lub 8 semestrów w trybie niestacjonarnym. Liczba punktów ECTS, jaka wymagana jest do ukończenia studiów, wynosi odpowiednio 180 dla studiów trwających 6 semestrów oraz 240 dla studentów, których kształcenie trwa 8 semestrów.

Studia prowadzone w trybie czteroletnim od roku 2012/2013 w specjalności filologia angielska o specjalizacji nauczycielskiej obejmują 1957 godzin zajęć dydaktycznych oraz 240 punktów ECTS.

Dla studentów, którzy rozpoczęli kształcenie na kierunku filologia, specjalność filologia angielska w roku akademickim 2012/2013 plan studiów obejmuje 1621 godzin zajęć dydaktycznych na specjalizacji tłumaczeniowej, bądź 1648 godzin zajęć dydaktycznych na specjalności filologia rosyjska o specjalizacji nauczycielskiej.

Od roku akademickiego 2013/2014 plan studiów na filologii angielskiej (specjalizacja ogólna) i filologii rosyjskiej (specjalizacja ogólna) obejmuje 1417 godzin zajęć dydaktycznych oraz 181 ECTS.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, że realizowany przez nich program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W ich ogólnej ocenie zajęcia są prowadzone w odpowiedni sposób. Pozytywne opinie dotyczyły również organizacji procesu kształcenia.

Sylwetka absolwenta studiów pierwszego stopnia zakłada uzyskanie kompetencji językowych na poziomie biegłości C1 (język specjalności) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) oraz posiadanie podstawowej wiedzy o języku, literaturze, historii i życiu kulturalnym krajów obszaru językowego danej specjalności. Absolwenci studiów pierwszego stopnia są przygotowani do dalszego kształcenia i podjęcia studiów drugiego stopnia. Z perspektywy studentów sylwetka absolwenta jest adekwatna do założonych dla wizytowanego kierunku efektów kształcenia.

Zdaniem studentów efekty założone dla realizacji procesu praktyk są realizowane poprawnie. Studenci znają zasady oceny stopnia ich osiągnięcia i zaliczania. Uważają, że są one przejrzyste. Praktyki na wizytowanym kierunku stanowią integralną część procesu kształcenia i mają przypisane punkty ECTS. Studia pierwszego stopnia obejmują także realizację praktyk studenckich dopasowanych do wybranej przez studenta specjalności i specjalizacji. Na specjalnościach filologia angielska i filologia rosyjska, praktyka pedagogiczna – 150 godzin, jest podzielona na specyfikę zdobywanych kwalifikacji oraz nauczany język obcy na: 30 godzin praktyki ogólnopedagogicznej, 120 godzin praktyki przedmiotowo-metodycznej dla specjalizacji głównej -język obcy – łączna liczba punktów ECTS wynosi 7.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część nauczania i podlegają zaliczeniu. Praktyka nauczycielska ma charakter ciągły, jest realizowana indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela (opiekuna ze szkoły) i podlega ocenie. Studenci w czasie praktyk pedagogicznych prowadzą dokumentację praktyki, która zawiera: wypełniony dziennik praktyki w formie gotowego druku wraz z opinią opiekuna i praktykanta; dokumentację badania pedagogicznego wybranej klasy w formacie A4 wpiętą do skoroszytu. Studenci uzyskują zaliczenie praktyk ogólnozawodowych na podstawie dziennika praktyk, który prowadzi i uzupełnia student oraz poświadczenia odbycia praktyki ze strony Zakładowego Opiekuna Praktyk w formie opinii w dzienniku praktyk. Zaliczenia dokonuje Koordynator Praktyk poprzez wpis do indeksu. Karta praktyk jest własnością studenta, natomiast kopia pozostaje w aktach studenta.

O zwolnienie z obowiązku odbywania praktyk ogólnozawodowych mogą ubiegać się studenci trybu niestacjonarnego, czyli wszyscy studenci ocenianego kierunku, którzy według stanu na dzień 1 października drugiego roku studiów: byli nie krócej niż 12 miesięcy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w organizacji krajowej lub zagranicznej działającej w warunkach gospodarczych, prowadzili nie krócej niż 12 miesięcy samodzielną działalność gospodarczą, pracują na podstawie umowy o pracę w organizacji krajowej lub zagranicznej działającej w warunkach gospodarczych. Student, który ubiega się o zwolnienie z praktyki ogólnozawodowej, powinien do dnia 15 grudnia przedłożyć koordynatorowi praktyk dokument poświadczający zatrudnienie, bądź dokument poświadczający prowadzenie działalności w organizacji krajowej lub zagranicznej działającej w warunkach gospodarczych oraz krótki opis miejsca pracy wraz z wykonywanymi czynnościami i obowiązkami.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów z Władzami Wydziału, pracownikami oraz studentami a także po dokonaniu analizy dokumentacji można stwierdzić znaczny stopień możliwości realizacji i osiągnięcia zakładanych przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia, jak również efektów kształcenia przypisanych praktykom zawodowym przewidzianym w planie kształcenia. Opracowany przez Jednostkę program praktyk wraz z jego formą, wymiarem i czasem realizacji jest właściwy i stanowi integralną część programu kształcenia na kierunku. Zgodnie z założeniami, praktyka daje studentowi szansę na zdobycie praktycznych umiejętności wymaganych do wykonywania zawodu zgodnie ze specjalizacją. Zarówno ZO PKA, jak i studenci pozytywnie ocenili sposób prowadzenia i nadzorowania praktyk. Forma dokumentacji jest odpowiednia i zgodna z obowiązującymi przepisami. Studenci, którzy mają pracę odpowiadającą kierunkowi kształcenia mogą zostać zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki pod warunkiem okazania zaświadczenia z zakładu pracy o zgodności charakteru wykonywanej pracy z programem praktyk obowiązującym na danym kierunku studiów, specjalności i specjalizacji oraz pozwalający na osiągnięcie celów praktyki.

Regulamin studiów obowiązujący w Wydziale Zamiejscowym WSJO w Przasnyszu umożliwia studentom zindywidualizowane formy kształcenia. W rozdziale III *Indywidualny tryb studiowania* (§ 9-11) regulamin określa warunki przyznawania indywidualnych form kształcenia w postaci Indywidualnego Programu Studiów (IPS) obejmującego indywidualny plan studiów i program nauczania oraz Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Regulamin określa także, kto może ubiegać się o przyznanie IPS / IOS. Studenci niepełnosprawni, którzy studiują w omawianej jednostce korzystają z pewnych udogodnień urbanistycznych (podjazd) a zajęcia dla grup, w których się znajdują odbywają się w salach umieszczonych na parterze

budynku. Studenci niepełnosprawni traktowani są życzliwie i ich dostęp do różnych form kształcenia jest w miarę możliwości zapewniany.

Autorzy programu kształcenia odpowiednio dobrali poszczególne przedmioty i moduły, dając studentom wszystkich specjalności możliwość wyboru, co jest istotną zaletą programu. Poszczególnym przedmiotom i modułom przypisano zgodnie z obowiązującymi przepisami punkty ECTS. Kolejność wprowadzania poszczególnych modułów i przedmiotów jest przemyślana oraz występuje w logicznej sekwencji; tj. zajęcia ogólne wyprzedzają wprowadzanie zajęć kierunkowych i specjalizacyjnych. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń, te ostatnie w przeważającej większości. Organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia o profilu ogolnoakademickim jest właściwa w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

Reasumując: przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z odpowiednimi przepisami regulującymi sposób przyznawania punktów. Standardy kształcenia nauczycieli są uwzględnione, a programy kształcenia są do nich odpowiednio dostosowane. Zarówno przedmioty, jak i moduły określone w planie i programie studiów są ustalone w odpowiedniej sekwencji i logicznie po sobie następują.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Analizując programy kształcenia zauważono pewne nieścisłości w matrycach efektów kształcenia. Ujęte w nich zostały takie formy prowadzenia zajęć jak: *wykład*, *ćwiczenia* i *laboratorium*, jednak żaden efekt nie jest weryfikowany poprzez formę *laboratorium*; forma taka jest ujęta w matrycy jednak nie jest wypełniona. Dodatkowo, pewne efekty wydają się niewłaściwie dobrane do charakterystyki zajęć, np. w module pedagogicznym ujęty został zbędnie efekt w zakresie wiedzy N_W1k (posiada wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie), gdyż nie ma żadnego przełożenia na wyszczególnione przedmioty (np. pedagogika, dydaktyka ogólna czy praktyka). Podobnie nie jest weryfikowany zakładany efekt w zakresie kompetencji społecznych N_K3g (jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły), który mógłby znaleźć swoje odzwierciedlenie np. w praktyce studenckiej. Podobnie jest w przypadku efektu z zakresu technologii informacyjnych N_TI5a (posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie technik informatycznych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, korzystania z baz danych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji).

Należy nadmienić zatem, iż w programie kształcenia pewnym przedmiotom przypisano błędnie efekty kształcenia, co może stać się przyczyną pewnych trudności w procesie ich realizowania i weryfikacji. Dlatego należałoby zredukować liczby efektów kształcenia przypisanych niektórym przedmiotom bądź modułom oraz zastanowić się nad ich nowym (ilościowym i jakościowym) rozłożeniem w matrycy.

Założone efekty kształcenia są w większości powiązane z treściami programowymi tworząc na ogół spójną całość. W celu zapewnienia pełnej realizacji

treści i osiągnięcia celów i efektów kształcenia na Wydziale wypracowano i szczegółowo opisano w sylabusach wszystkie formy i metody dydaktyczne. Mają one wystandaryzowany charakter. Różne (a zwłaszcza aktywne) formy nauczania pozwalają wykorzystać cały zasób metod stosowanych w pracy z małymi grupami studenckimi. Zajęcia prowadzone są często w formie dyskusji, wykładu interaktywnego, konwersatorium; nauczyciele akademicy wykorzystują także metody prezentacyjne oraz prace projektowe. Także w trakcie przeprowadzanych hospitacji zajęć można było zaobserwować stosowanie zróżnicowanych metod, choć zauważono, że wiele zajęć prowadzonych było w sposób tradycyjny (Załącznik nr 6).

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Program kształcenia umożliwia osiągnięcie większości z deklarowanych celów i efektów kształcenia oraz ukształtowanie deklarowanej struktury kwalifikacji absolwenta. System praktyk studenckich stanowi integralną część procesu kształcenia, jest spójny z programem studiów i umożliwia uzyskanie deklarowanych kwalifikacji zawodowych. Studenci Wydziału Zamiejscowego WSJO w Przasnyszu korzystają z możliwości indywidualizacji studiów. Władze Uczelni uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych.

2) Efekty kształcenia zostały powiązane z treściami programowymi i tworzą w większości spójną całość. Wskazano jednak przypadki, kiedy efekty kształcenia i treści programowe nie są spójne. Korekt wymaga zatem przypisanie efektów kształcenia do niektórych przedmiotów bądź modułów. Opisane i stosowane w praktyce formy i metody dydaktyczne wydają się skuteczne w kształceniu filologicznym.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku prowadzą ogółem 23 osoby, z których 6 stanowi minimum kadrowe, przy czym, biorąc pod uwagę liczbę studentów, jest to liczba wystarczająca dla osiągnięcia założonych celów kształcenia i efektów realizacji przyjętego programu. Pracownicy naukowo-dydaktyczni legitymują się w większości przypadków odpowiednimi kwalifikacjami do prowadzenia zajęć na kierunku *filologia*. Posiadają oni bowiem tytuły zawodowe magistra, stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego oraz tytuły naukowe profesora w obszarze nauk humanistycznych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia), nauk społecznych (psychologia), nauk prawnych (prawo) jak również nauk technicznych (informatyka). Często legitymują się też znacznym doświadczeniem praktycznym (np. praca w poradni psychologiczno-pedagogicznej, praca w charakterze lektora, czy też nauczyciela języka obcego). Pewne zastrzeżenia budzi jednak brak wśród kadry osób, które byłyby specjalistami w zakresie pedagogiki, czy nawet takich, które specjalizowałyby się w dydaktyce języka obcego i prowadziły badania empiryczne w tym zakresie, co

może stanowić zagrożenie dla pełnej realizacji celów kształcenia, biorąc pod uwagę fakt, że zarówno na filologii angielskiej, jak i rosyjskiej prowadzona jest specjalizacja nauczycielska. Tak więc, choć, ogólnie rzecz biorąc, struktura kwalifikacji sprawia, że możliwe jest osiągnięcie celów i efektów kształcenia określonych dla kierunku *filologia*, niezbędne wydaje się poszerzenie kadry o osoby, które specjalizowałyby się w pedagogice, a przynajmniej w dydaktyce językowej.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Do minimum kadrowego kierunku „filologia” Uczelnia zgłosiła 6 nauczycieli akademickich, w tym 4 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 2 w grupie nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora. Powyższe dane potwierdza *Raport samooceny*.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do wglądu podczas wizytacji, a także przeprowadzonych rozmów dokonano analizy spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, w której uwzględniono posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Analizie poddane zostały także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

W związku z powyższym dla kierunku „filologia” wskazane jest spełnienie warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), tj. w **§ 12 ust 1** stanowiącym, iż nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku; **§ 14 ust. 2** zgodnie z którym *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, portugalskiego, rosyjskiego, białoruskiego, ukraińskiego, czeskiego i słowackiego stanowi co najmniej 6 nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej związanej z kierunkiem studiów, w tym co najmniej 2 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej 4 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, z tym że spośród tych osób co najmniej 1 samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej 2 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora powinno specjalizować się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów; § 13 ust. 1* nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunki określone w **§ 13 ust. 2** powyższego rozporządzenia tj. *nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: 1). 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego*

posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm. 3, zwanego dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”; 2). 60 godzin zajęć dydaktycznych –w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego stwierdza się, iż teczki zawierają dokumentację potwierdzającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych, z **wyjątkiem** dwóch osób, w przypadku których wskazane jest uzupełnienie kopii dyplomu uzyskania stopnia naukowego doktora - szczególnie przedstawia Załącznik Nr 5. Kopie dyplomów, które zostały poddane analizie są poświadczone za zgodność z oryginałem. W przypadku trzech osób wskazane jest sporządzenie aneksów do umów o pracę z uzupełnieniem informacji o tym, czy Uczelnia stanowi podstawowe, czy też dodatkowe miejsce pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym - szczególnie przedstawia Załącznik Nr 5.

W związku z przeprowadzoną weryfikacją dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż z **wyjątkiem** jednej osoby wszyscy zgłoszeni do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Zgodę na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów na poziomie studiów I stopnia wyraziło pięć osób (w przypadku jednej wskazane jest uzupełnienie nazwy Jednostki Uczelni prowadzącej wizytowany kierunek), w tym trzy osoby w grupie pracowników samodzielnych nauki posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz dwie osoby w grupie posiadających stopień naukowy doktora.

Analiza oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów wykazała, iż w przypadku dwóch osób wskazane jest rzetelne uzupełnienie informacji o stanowieniu minimum kadrowego dla kierunku i Jednostki Uczelni, a ponadto zwrócenie szczególnej uwagi na stosowanie właściwej terminologii dotyczącej poziomu studiów jako „I stopień” zamiast „licencjackie”.

Uwzględniając przepisy prawa i analizę dokumentacji, do minimum kadrowego na wizytowanym kierunku można zaliczyć, po usunięciu wymienionych w Załączniku nr 5 uchybień formalnych, troje samodzielnych nauczycieli akademickich i jednego nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora (Załącznik nr 5, punkty 2, 3, 4, 6), którzy spełniają wymagania formalne, realizują niezbędną liczbę godzin i posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie związanej z kierunkiem studiów. Uchybienia formalne dotyczą: (1) braku kopii dyplomu uzyskania stopnia naukowego doktora (Załącznik nr 5, punkty 4 i 5), (2) braku w umowie informacji, czy Uczelnia stanowi podstawowe czy też dodatkowe miejsce pracy (Załącznik nr 5, punkty 3, 4 i 6), (3) niewłaściwego wpisania poziomu studiów (*licencjackie* zamiast *I-go stopnia*) (Załącznik nr 5, punkt 4).

Do minimum kadrowego nie można natomiast zaliczyć jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego oraz jednego nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora (Załącznik nr 5, punkty 1 i 5), którzy nie spełniają wymagań określonych w przywołanym wyżej rozporządzeniu, zarówno z uwagi na istotne niedociągnięcia formalne (brak oświadczenia o zaliczeniu do minimum kadrowego na wizytowanym kierunku – Załącznik nr 5, punkt 1, brak dyplomu potwierdzającego

uzyskanie stopnia naukowego doktora – Załącznik nr 5, punkt 5), jak również brak odpowiedniego dorobku naukowego w okresie ostatnich pięciu lat (Załącznik nr 5, punkty 1 i 5).

Nie zostały zatem spełnione zapisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), ponieważ: (1) do minimum kadrowego można zaliczyć jedynie **4 osoby** (trzy ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i jedną ze stopniem naukowym doktora), (2) na specjalności *filologia angielska* do minimum kadrowego nie można zaliczyć ani jednej osoby legitymującej się stopniem naukowym doktora. Jeśli chodzi o specjalność *filologia rosyjska*, jedna z zaliczonych do minimum kadrowego osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego może zastąpić brakującą osobę ze stopniem naukowym doktora.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu);

Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż część nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe jest zatrudniona w Uczelni od kilku lat, tylko jedna umowa o pracę jest zawarta na czas określony. Dla dwóch nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Powyższe fakty pozwalają na stwierdzenie, że minimum kadrowe ocenianego kierunku studiów jest dostatecznie stabilne; w przypadku niektórych osób wskazane jest uzupełnienie dokumentacji pozwalającej na formalne zaliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

W związku z przepisem przejściowym określonym w § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) termin dostosowania minimum kadrowego dla kierunku studiów prowadzonego w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 9 to 1 października 2015 r.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich, których można zaliczyć do minimum kadrowego (4), do liczby studentów (59) ocenianego kierunku spełnia wymagania określone w: § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. Wynosi on **1:15 przy obowiązującym nie mniejszym niż 1:50** – dla kierunków studiów związanych z kształceniem w zakresie języków obcych.

Ogólnie rzecz biorąc, przydział zajęć dydaktycznych jest dokonywany zgodnie z kwalifikacjami i przygotowaniem nauczycieli akademickich, zarówno w przypadku osób stanowiących minimum kadrowe, jak i tych nie wchodzących w jego skład. Warto także zwrócić uwagę na zatrudnianie osób legitymujących się doświadczeniem praktycznym uzyskanym poza szkolnictwem wyższym, co ma duże znaczenie w związku z planowaną zmianą profilu z ogólnoakademickiego na praktyczny. Pewne wątpliwości budzą jednak dwie kwestie. Po pierwsze, jak już zasygnalizowano wyżej, w kadrze brak jest osób z przygotowaniem typowo pedagogicznym czy też

specjalistów w zakresie uczenia się i nauczania języka obcego, co musi dziwić, biorąc pod uwagę fakt, że zarówno na filologii angielskiej, jak i rosyjskiej prowadzona jest specjalizacja nauczyciela. W związku z tym, przedmioty z modułu nauczycielskiego prowadzone są często przez osoby nie do końca do tego przygotowane (np. dydaktyka języka angielskiego, psychologia – Załącznik 5, Cz. II). Co więcej, tego typu zajęcia nie są prowadzone przez żadną z osób, które zaliczane są do minimum kadrowego. Po drugie, co ściśle wiąże się z pierwszą kwestią, prace dyplomowe, z których większość dotyczy różnych aspektów uczenia się i nauczania języka obcego, prowadzone są przez osoby, które nie mają ani kwalifikacji, ani dorobku naukowego w tym zakresie, co przekłada się na jakość tych prac i stawia pod znakiem zapytania możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Jak wynika z przeprowadzonych hospitacji (Załącznik nr 6), prowadzący byli na ogół dobrze przygotowani do zajęć, a studenci zazwyczaj zaangażowani. Cel zajęć został na ogół osiągnięty, choć wzmocnienia wymaga interakcja ze studentami. Na zajęciach dominowały tradycyjne formy nauczania, często brakowało spontanicznego użycia nauczanego języka obcego i zastosowania technologii komputerowej i informacyjnej.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale Zamiejscowym w Przasnyszu stanowi odzwierciedlenie polityki kadrowej w Wyższej Szkole Języków Obcych w Świeciu jako całości. Trudno ją ocenić, gdyż nie przedstawiono w zasadzie żadnych formalnych uregulowań w tym zakresie (uchwały Senatu, zarządzenia Rektora lub Kanclerza). Niewiele informacji na ten temat zawiera *Raport samooceny*, w którym można jedynie przeczytać na str. 19, że „Nauczyciele z tytułem zawodowym magistra zatrudnieni są w niepełnym wymiarze czasu pracy. Kryterium doboru kadry w tej grupie stanowi doświadczenie zdobyte poza uczelnią związane z nauczaniem przedmiotem” oraz że „Większość wysoko wykwalifikowanej kadry wywodzi się spoza Przasnysza i utrudnia to układanie planu zajęć oraz ogranicza zaangażowanie w sprawy organizacyjne Wydziału. Dlatego istotnym elementem polityki kadrowej jest dążenie do budowania kadry dydaktycznej w oparciu o lokalny i regionalny potencjał intelektualny. W perspektywie najbliższych lat zakładamy utrzymanie stanu kadrowego na podobnym poziomie liczby etatów. Zmiany będą głównie jakościowe”.

Analiza dostępnej dokumentacji, teczek osobowych pracowników, jak również uwagi, które pojawiły się podczas spotkania ZO PKA z pracownikami, pokazują jednak, że w tym obszarze występuje wiele mankamentów, w tym nieprzestrzeganie obowiązujących aktów prawnych. Po pierwsze, w teczkach osobowych pracowników nie ma informacji o przeprowadzaniu oceny okresowej pracowników, a oni sami nic o przeprowadzaniu takiej oceny nie wiedzą. Należy więc skonstatować, że ocena ta nie była nigdy przeprowadzana, co stanowi naruszenie art. 132 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* z dnia 27 lipca 2005 r. Po drugie, poza lakonicznymi stwierdzeniami zamieszczonymi w *Raporcie samooceny*, nie wiadomo w zasadzie nic o kryteriach doboru kadry, czy też awansowania i nagradzania pracowników. Są co prawda prowadzone hospitacje zajęć, a studenci mają możliwość wyrażania swoich

opinii w cyklicznych ankietach ewaluacyjnych, ale sposób wykorzystania tego typu informacji w ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych nie został w żaden sposób sformalizowany. Po trzecie, nie określono zasad wsparcia rozwoju naukowego oraz umiejętności dydaktycznych pracowników i nie jest prowadzona współpraca z innymi uczelniami z Polski i zagranicą, która mogłaby takie rozwój stymulować. Co prawda Uczelnia dofinansowała wyjazdy na konferencje w przypadku kilkoro pracowników, w tym wyjazdy zagraniczne, co potwierdzono podczas spotkania z kadrami. Przypadki takie są jednak sporadyczne, a wsparcie niewielkie, co jest zrozumiałe, biorąc pod uwagę wielkość Uczelni i ograniczenia finansowego. O wiele trudniej jest jednak zrozumieć brak przejrzystych kryteriów i zasad dotyczących przyznawania tego typu wsparcia. Nie przedstawiono też dokumentacji ani informacji o jego całkowitej wysokości, w szczególności w przypadku pracowników wizytowanej Jednostki. W tej sytuacji nie bardzo wiadomo, w jaki sposób Władze Wydziału i Uczelni mają zamiar pozyskiwać i budować własną kadrę, choć samo to założenie należy ocenić bardzo pozytywnie.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że większość pracowników wyraziła zadowolenie z pracy w Uczelni, ale była też świadoma konieczności wprowadzenia zmian, które wynikają z obecnej sytuacji demograficznej i potrzeb rynku pracy. Zdawali oni też sobie sprawę z konieczności zmiany profilu z ogólnoakademickiego na praktyczny.

Podsumowując, dwóch z sześciu zgłoszonych w *Raporcie samooceny* osób nie można zaliczyć do minimum kadrowego z uwagi na uchybienia formalne, jak również brak wystarczającego dorobku naukowego za okres ostatnich pięciu lat. W związku z tym, nie zostały spełnione wymagania określone w stosownym rozporządzeniu. Choć liczba oraz kwalifikacje kadry dydaktycznej są w dużej mierze odpowiednie do osiągnięcia celów kształcenia i realizacji odpowiedniego programu, to brakuje w niej pedagogów czy też osób specjalizujących się w dydaktyce językowej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni na ogół prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami i dorobkiem naukowym, ale pojawiają się problemy w przypadku modułu nauczycielskiego oraz seminariów dyplomowych ogniskujących się na uczeniu się i nauczaniu języka obcego. Duże zastrzeżenia budzi prowadzona w jednostce polityka kadrowa, gdyż nie jest prowadzona wymagana przepisami prawa okresowa ocena nauczycieli, brak jest jasnych kryteriów dotyczących zatrudniania, awansowania i nagradzania, i nie ma przepisów, które regulowałyby udzielanie wsparcia rozwoju naukowego. Wydaje się, że takie wsparcie powinno dotyczyć młodszych pracowników nauki, którzy, jak pokazały spotkania z kadrami, są najbardziej zaangażowani w działalność Wydziału.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe;

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ CZĘŚCIOWO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Ogólnie rzecz biorąc, liczba i jakość kadry dydaktycznej umożliwia osiągnięcie założonych celów edukacyjnych i realizację przyjętego programu studiów, a ważne jest także to, że część pracowników naukowo-dydaktycznych

legitymuje się doświadczeniem praktycznym. Wątpliwości budzą jednak kwalifikacje osób, które prowadzą zajęcia wchodzące w skład modułu nauczycielskiego oraz seminaria dyplomowe ogniskujące się na tej tematyce.

2) Kryterium nie zostało spełnione, ponieważ w minimum kadrowym brakuje dwóch osób: pracowników ze stopniem naukowym doktora na specjalności filologia angielska. Decyzja o niezaliczeniu dwóch osób do minimum kadrowego jest wynikiem zarówno poważnych uchybień formalnych, jak i braku odpowiedniego dorobku naukowego. Nauczyciele akademicy prowadzą na ogół zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami, ale zastrzeżenia budzić może obsada przedmiotów wchodzących w skład modułu pedagogicznego, jak również seminariów dyplomowych poświęconych dydaktyce językowej.

3) Polityka kadrowa pozostawia wiele do życzenia. Jednostka nie prowadzi okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, brak jest jasnych kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania i udzielania wsparcia w rozwoju naukowym. Jednostka nie prowadzi współpracy z innymi uczelniami w kraju i za granicą.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Jednostki umożliwia osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na kierunku *filologia*, a także uwzględnia w pewnym stopniu potrzeby osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczna Jednostki obejmuje trzy budynki, które są położone przy ul. Szosa Ciechanowska 6 w Przasnyszu o łącznej powierzchni 3230 m². W dwóch z nich Jednostka dysponuje aulą wykładową i 21 salami dydaktycznymi, wyposażonymi w środki audiowizualne i multimedialne (np. rzutniki multimedialne). Studenci mają też dostęp do dwóch sal komputerowych, w których znajduje się razem 30 komputerów z szybkim dostępem do Internetu, a w budynku Wydziału Zamiejscowego WSJO w Przasnyszu działa ogólnodostępna sieć bezprzewodowa, która umożliwia również dostęp do wirtualnej sieci. Studenci mogą korzystać z dużej sali gimnastycznej i siłowni wyposażonej w sprzęt sportowy. Trzeci budynek jest obecnie w fazie adaptacji, przy czym docelowo ma się tam znajdować aula o powierzchni 400 m² oraz laboratoria niezbędne do prowadzenia kierunku *budownictwo*, który Uczelnia planuje uruchomić w niedalekiej przyszłości.

Wizytowana Jednostka posiada bibliotekę wraz z czytelnią, ze zbiorami wielkości 3 tysięcy książek na potrzeby filologii angielskiej, rosyjskiej i niemieckiej. Zapewniają one dostęp do publikacji niezbędnych podczas zajęć z praktycznej nauki języka obcego, publikacji naukowych związanych z językoznawstwem, glottodydaktyką, literaturoznawstwem i kulturoznawstwem, a także literatury umożliwiającej rozwijanie umiejętności językowych. Biblioteka gromadzi też czasopisma naukowe oraz książki o charakterze encyklopedycznym, prace dyplomowe i nagrania dźwiękowe. Wszystkie te zbiory ujęte są w katalogu elektronicznym, dostępnym na stronie internetowej, a studenci mogą też korzystać z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki i bazy czasopism elektronicznych EBSCO.

Ogólnie rzecz biorąc, infrastrukturę dydaktyczną i naukową wizytowanej Jednostki należy uznać za wystarczającą. Najlepiej prezentuje się baza dydaktyczna, gdyż, biorąc pod uwagę liczbę studentów, liczba pomieszczeń jest nie tylko wystarczająca, ale nawet znacząco przewyższa obecne potrzeby. Niezwykle ważne jest to, że sale dydaktyczne wyposażone są w rzutniki multimedialne i że jest w nich dostępny bezprzewodowy Internet, co pozwala na wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym. Dostępne w bibliotece i czytelnicy zasoby są dość bogate i zaspokajają potrzeby zarówno studentów, jak i wykładowców, a na uwagę zasługuje dostęp do różnego typu baz elektronicznych i możliwość korzystania z komputerów. Dokładna analiza księgozbioru wykazała jednak, że należy go uzupełnić o najnowsze publikacje z zakresu dydaktyki językowej, tym bardziej, że zdecydowana większość prac dyplomowych dotyczy tej właśnie tematyki.

Niezbędne jest też podjęcie działań, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym poruszanie się po budynku, ponieważ obecnie nie ma w nim wind itp. Trzeba jednak przyznać, że potrzeby takich osób są brane pod uwagę przy planowaniu zajęć dydaktycznych.

Jak wynika z rozmów ZO PKA z Władzami Uczelni, opiekunem praktyk, otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz studentami, miejsca odbywania praktyk są właściwie dobrane. Przybyli na spotkanie z ZO PKA przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego reprezentowali instytucje i firmy, z którymi Uczelnia podpisała lub planuje podpisać umowy dotyczące praktyk. Potwierdzili oni dobrą jakość współpracy z Uczelnią i swój wpływ na formułę praktyk.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastrukturę dydaktyczną i naukową Wydziału należy ocenić wysoko. Także z perspektywy studentów baza materialna wykorzystywana na ocenianym kierunku w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz realizację programu kształcenia. Niezbędne jest jednak poszerzenie zasobów biblioteki o najnowsze publikacje z zakresu uczenia się i nauczania języka obcego. Konieczne jest również jak najszybsze, w miarę możliwości, uwzględnienie w większym stopniu potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostęp do nowoczesnych systemów komunikacji i informacji jest poprawny i odpowiada potrzebom studiujących. Z perspektywy studentów dobór instytucji i formuły praktyk należy uznać za w pełni właściwy.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Odstąpiono od oceny.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴.....

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Warunki i tryb rekrutacji reguluje Uchwała nr 07/13 z dnia 27 kwietnia 2013 roku Senatu w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia pierwszego i drugiego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku „filologia” w Wyższej Szkole Języków Obcych w Świeciu w roku akademickim 2014/2015, która przyjęta została zgodnie z art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady oraz procedury rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni w oddzielnej zakładce przeznaczona dla kandydatów na studia. Zawierają one w szczególności informacje o zasadach rekrutacji i wymaganych dokumentach oraz harmonogramie postępowania.

Przyjęcie kandydatów na studia pierwszego stopnia odbywa się na podstawie kompletu przedłożonych dokumentów, a o przyjęciu decydują wyniki egzaminu maturalnego lub rozmowa kwalifikacyjna (w przypadku kandydatów, którzy na „starej maturze” nie zdawali egzaminu z języka, który chcą studiować. Pod uwagę brana jest średnia arytmetyczna części ustnej oraz pisemnej z języka obcego, który kandydat chce studiować. Opracowane w Jednostce zasady rekrutacji uwzględniają także możliwość zwolnienia kandydata z postępowania rekrutacyjnego pod pewnymi rygorami (§ 3 p.1, 2). Uczelnia nie narzuca żadnego warunku wstępnego dla kandydatów, przyjmując wszystkich chętnych na studia. Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia zobowiązane są do uiszczenia opłaty rekrutacyjnej w wysokości ustalonej przez kanclerza. Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego decyzję o przyjęciu na I rok studiów wydaną przez Komisję Rekrutacyjną kandydaci otrzymują w formie zawiadomienia pisemnego.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Zgodnie z dostępną dokumentacją system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na ocenę osiąganą wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Weryfikacja powyższych elementów odbywa się w formie ustnej i pisemnej w postaci prac etapowych, testów, egzaminów jak również weryfikacji częściowej wiedzy i umiejętności nabywanych w procesie kształcenia. Najczęściej prace częściowe stosowane są na zajęciach z praktycznej nauki języka (słownictwo, gramatyka, eseje pisemne, tłumaczenia) w celu kontroli osiągniętych efektów kształcenia.

Zasady zaliczania przedmiotów podane są do wiedzy studentów na początkowych zajęciach oraz ujęte w sylabusach przedmiotowych. Sposób oceny zgodny jest z *Regulaminem studiów* (skala ocen: § 23 p.1), formy stosowane w procesie oceniania to prace pisemne oraz wypowiedzi ustne, których zadaniem jest ewaluacja stopnia osiąganą wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez

poszczególnych studentów. Wszelkie kwestie związane z formami, terminami i sposobami odbywania zaliczeń i egzaminów określa *Regulamin studiów* (rozdział V; § 19-26). Tak opracowany system zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

W opinii studentów wyrażonej podczas spotkań z ZO PKA, system oceny ich osiągnięć jest obiektywny i przejrzysty. Studenci w swoich wypowiedziach z zadowoleniem podkreślali, że od momentu rozpoczęcia zajęć znają zarówno podstawowe wymagania stawiane przez wykładowcę, jak i wymagania egzaminacyjne, a ich egzekwowanie w toku studiów jest konsekwentne. Zdaniem studentów, egzaminy sprawdzają stopień uzyskania efektów kształcenia we wszystkich obszarach. Egzaminy są przeprowadzane z poszanowaniem studenta i w pełni odpowiadają wymogom przedstawionym na początku semestru. Studenci są przez swoich egzaminatorów informowani o prawie do powtórzenia egzaminu. Studenci mają dostęp do swoich prac zaliczeniowych oraz uzyskania informacji zwrotnej o popełnionych błędach w czasie godzin wyznaczonych przez wykładowców na konsultacje. Jak przyznali studenci podczas rozmów z ZO PKA, niewielu z nich korzysta z takich konsultacji, niemniej uczestnicy spotkania potwierdzili, że wiedzą o takiej możliwości. System oceny studentów spełnia zatem zadanie, jakim jest sprawdzenie nabytej wiedzy oraz kompetencji i umiejętności. Jest on klarowny i obiektywny oraz wysoko oceniany przez studentów.

Analiza prac etapowych oraz dyplomowych (Załącznik 4, część I i II) wykazała jednak, że brak informacji zwrotnej w formie komentarzy do błędów popełnianych w pracach zaliczeniowych oraz w formie merytorycznych recenzji prac dyplomowych jest jednym z najczęściej powtarzających się problemów.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Zgodnie z informacją zawartą w Raporcie samooceny, Uczelnia złożyła wniosek o Kartę Uczelni Erasmusa +. Do tej pory na wizytowanym kierunku żaden student nie korzystał z możliwości studiowania za granicą w ramach wymiany międzynarodowej. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wykazali niewielkie zainteresowanie tematyką mobilności studenckiej. Znaczna część studentów argumentowała, że z uwagi na tryb niestacjonarny studiów oraz łączenie studiów z pracą zawodową i obowiązkami rodzinnymi zainteresowanie wyjazdem jest niewielkie. Studenci zaznaczyli, że taki wyjazd jest dla nich zdecydowanie zbyt kosztowny. Zwrócili także uwagę na pojawiające się bariery językowe. Studenci przyznali zarazem, że są zadowoleni z oferty i jakości prowadzonych lektoratów. W ich opinii oferta jest przystosowana do potrzeb rynku pracy oraz ich zainteresowań.

Z uwagi na brak działającej na kierunku „filologia” wymiany, poziom internacjonalizacji procesu kształcenia na wizytowanym kierunku należy uznać jako niedostateczny.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System pomocy na Wydziale Zamiejscowym WSJO w Przasnyszu dotyczy w głównej mierze aspektu dydaktycznego i materialnego, a w znacznie mniejszym stopniu naukowego.

System pomocy dydaktycznej zasługuje na ocenę pozytywną, ponieważ sprzyja osiąganiu założonych efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku mają dostęp do informacji dotyczących ich planu zajęć oraz odwołanych zajęć dydaktycznych. Pozytywnie oceniają harmonogram zjazdów oraz plan zajęć, choć podczas spotkania z ZO PKA zgłosili propozycję wprowadzenia elementów kształcenia na odległość. Uzasadnili to możliwością realizacji części zajęć w domu i ograniczenia czasu spędzanego na Uczelni do niezbędnego minimum. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas trwania dyżurów dydaktycznych, a także umożliwiają im kontakt drogą elektroniczną lub telefoniczną. Również Władze Wydziału pełnią dyżury, podczas których osoby te są dostępne dla studentów. Wymiar czasu trwania konsultacji uznano za wystarczający.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wypowiadali się o kontakcie z Władzami Wydziału oraz obsługą administracyjną, wskazując na indywidualne traktowanie każdego interesanta i życzliwą atmosferę. Współpraca z Władzami Wydziału ma bezpośredni charakter, który korzystnie wpływa na studiowanie oraz pozwala na możliwość szybkiego reagowania na pojawiające się problemy i konflikty. Studenci podkreślili również, że zawsze mogą liczyć na pomoc oraz rzetelną informację od pracowników dziekanatu. Ponadto pozytywnie oceniono system rozpatrywania wniosków i rozstrzygania skarg, który w opinii studentów funkcjonuje bez zastrzeżeń.

Wszelkie informacje dotyczące przedmiotów studenci mogą uzyskać dzięki sylabusom. Zawierają one wszystkie ważne informacje: efekty kształcenia, treści kształcenia, metody weryfikacji osiągnięć studenta oraz literaturę podstawową i uzupełniającą. Zdaniem studentów jest to pomocne narzędzie, jednak większość z nich nie sięga po nie. Być może powodem tego jest nieudostępnienie sylabusów na stronie internetowej Uczelni. Jednakże zdaniem studentów wystarczająca okazuje się wiedza przekazana w tym zakresie przez kadrę dydaktyczną. W ocenie studentów zalecana literatura pozwala na zdobycie niezbędnych informacji. Materiały są również często przesyłane przez nauczycieli akademickich na grupowe adresy e-mail, dzięki czemu każdy student ma możliwość zapoznania się z nimi. Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Podczas spotkania z ZO PKA jednogłośnie stwierdzono, że żadna z osób nie spotkała się z problemem dotyczącym możliwości indywidualnego wyboru tematu pracy dyplomowej. Studenci pozytywnie oceniają wsparcie merytoryczne otrzymywane od promotorów. Procedury oceny i dyplomowania są określone w *Regulaminie studiów* i są podane do ogólnej wiadomości studentów, podobnie jak i terminy zajęć czy konsultacji z pracownikami.

Władze Uczelni są przychylne inicjatywom studentów w zakresie rozwoju zawodowego, kulturowego i społecznego, zachęcając studentów do aktywności w samorządzie. W Uczelni działa Samorząd Studencki. Zajmuje się on m.in. animacją życia kulturalnego. Przedstawiciele środowiska studenckiego podkreślają, że Władze wspierają prowadzone przez nich inicjatywy. Należy jednak wskazać, że członkowie Samorządu Studenckiego w niewielkim stopniu angażują się w prace ze względu na liczne obowiązki osobiste i zawodowe.

Na wizytowanym kierunku nie funkcjonuje żadne koło naukowe ani organizacje zrzeszające studentów inne niż Samorząd Studencki.

Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż oprócz kształcenia kierunkowego, Jednostka prowadzi również studia podyplomowe dające możliwość pogłębienia wiedzy nauczycielom języków obcych w zakresie edukacji wczesnoszkolnej z językiem angielskim oraz zajęcia dla osób starszych realizowane w formie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

System pomocy materialnej na wizytowanym kierunku został dostosowany do wymogów wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 1198). Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom. Został on opracowany w porozumieniu z Samorządem Studenckim i zyskał jego akceptację.

Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się o następujące świadczenia: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogi. Przewidywane formy pomocy materialnej są zgodne z art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podział środków z Funduszu Pomocy Materialnej uwzględnia właściwą proporcję pomiędzy świadczeniami, a tym samym spełnia wymogi zawarte w art. 174 ust. 4 Ustawy. Dokonywany jest on w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Rozpatrywaniem wniosków i podejmowaniem decyzji o przyznaniu świadczeń pomocy materialnej zajmuje się Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna. Większość składu obu Komisji stanowią studenci, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 Ustawy.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem Samorządu Studenckiego na początku roku akademickiego ustala wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne. Stypendium to przyznawane jest na okres jednego roku na podstawie aktualnych zaświadczeń o dochodach rodziny studenta.

Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymywać na swój wniosek student, który uzyskał za poprzedni rok studiów wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym, co jest zgodne z art. 181 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zasady przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów ustalone zostały w załączniku nr 2 do Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom WSJO. Należy wskazać, że załącznik ten jest udostępniony studentom na stronie internetowej Uczelni. Dodatkowo zainteresowani mogą uzyskać szczegółowe informacje od pracowników dziekanatu.

Decyzje wydawane studentom w sprawach pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, w tym zawierają informacje na temat procesu odwoławczego. Decyzje te są dostarczane studentowi w formie pisemnej za pokwitowaniem odbioru w Rektoracie, a w przypadku ich nieodebrania są wysyłane na adres korespondencyjny studenta w terminie 60 dni od daty ich wydania.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej nie budzi zastrzeżeń i jest przejrzysty. Jak podkreślali studenci, otrzymują oni należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Opracowane i obowiązujące zasady rekrutacji są prawidłowe i nie dyskryminują potencjalnych kandydatów. Liczba przyjmowanych studentów jest odpowiednia do możliwości lokalowych i kadrowych Uczelni.

2) Wdrożony i pozostający w zgodzie z regulaminem studiów system oceny osiągnięć studentów jest klarowny i umożliwia weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów.

3) Studenci kierunku „filologia” na Wydziale Zamiejscowym WSJO nie uczestniczą w procesie wymiany międzynarodowej (program ERASMUS, ERASMUS +). Przedstawiciele studentów, którzy wyrazili swoją opinię na spotkaniu z ZO PKA nie są zainteresowani wyjazdami zagranicznymi w ramach wymiany międzynarodowej. Poziom internacjonalizacji procesu kształcenia na wizytowanym kierunku należy uznać jako niedostateczny.

4) System opieki naukowej, dydaktycznej i socjalnej spełnia oczekiwania studentów. Uczelnia stosuje odpowiednie mechanizmy motywujące studentów do osiągania wymaganych efektów kształcenia. Działalność Jednostki wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów nie jest jednak w pełni satysfakcjonująca ze względu na brak odpowiednika biura karier.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

- *ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji;*

W Jednostce odpowiedzialnej za prowadzenie wizytowanego kierunku studiów kwestie zapewnienia jakości kształcenia reguluje Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu Nr 3/12 z dnia 29 kwietnia 2012 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Na poziomie centralnym Uchwałą Senatu Nr 05/13 z dnia 27 kwietnia 2013 roku powołano Uczelniany Zespół do Spraw Jakości, któremu przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, natomiast na mocy Uchwały Senatu Nr 13/13 z dnia 16 listopada 2013 roku określono sposób i zakres działania Zespołu, a zatem pełni on funkcję doradczą dla Rektora Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu w zakresie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, który sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Uczelniany Zespół do Spraw Jakości z poziomu centralnego jest inicjatorem działań zapewniających sprawne funkcjonowanie narzędzi systemu poprzez nadzór nad realizacją procedur, a zatem monitoruje jakość kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów, w szczególności wszystkie sposoby weryfikacji efektów kształcenia. Analiza składu osobowego Zespołu wykazała, iż formalnie do prac nad jakością kształcenia włączono przedstawiciela studentów wskazanego przez samorząd studencki.

Przyjęte w Uczelni założenia systemowe obejmują monitorowanie standardów akademickich polegające na systematycznej analizie i ocenie: warunków prowadzenia zajęć, kwalifikacji kadry dydaktycznej (na podstawie wyników hospitacji, okresowych ankiet wypełnianych przez studentów, nie ma jednak ocen okresowych nauczycieli), planu studiów i programu kształcenia (poprzez badanie zgodności efektów kształcenia z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, zasięganie opinii u przedstawicieli rynku pracy, konsultacje z absolwentami). Ponadto deklaruje się bieżący monitoring wraz z analizą, oceną i upowszechnianiem wyników stanowiących podstawę do dokonywania korekt i ciągłego podnoszenia jakości kształcenia.

Opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wraz z procedurami został przedstawiony w uczelnianej księdze jakości, ponadto zawarto w niej politykę jakości, którą stanowi: kształcenie studentów na najwyższym poziomie, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, monitorowanie i doskonalenie procesów związanych z kształceniem, weryfikowanie procesu kształcenia pod kątem osiągania zakładanych efektów kształcenia i ich zgodności z potrzebami rynku pracy, rozwój kreatywności i innowacyjności wśród studentów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych, powiązanie programów nauczania z prowadzonymi badaniami oraz najnowszymi osiągnięciami nauki, wprowadzanie nowych kierunków, form i metod kształcenia, zgodnie z opiniami interesariuszy zewnętrznych, zapewnienie wysokiego poziomu kompetencji i stałego rozwoju umiejętności pedagogicznych kadry dydaktycznej, określenie procedur gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia, angażowanie wszystkich interesariuszy procesu kształcenia w jego monitorowanie i doskonalenie, umiędzynarodowienie studiów poprzez pozyskiwanie studentów zagranicznych oraz uzyskanie akredytacji i certyfikatów międzynarodowych w zakresie jakości kształcenia. Ponadto załącznik nr 1 księgi jakości stanowi rejestr procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wśród których wyróżnia się procedury mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia; opracowywanie, monitorowanie i aktualizację planu studiów i programu kształcenia wraz z efektami kształcenia; wskazano także na procedurę monitoringu i okresowego przeglądu programu z wykorzystaniem regularnych opinii zwrotnych od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Z otrzymanych w toku wizytacji informacji wynika, iż nie stwierdzono potrzeby powołania na poziomie Wydziału Zamiejscowego w Przasnyszu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia jako ciała doradczego dla Dziekana, natomiast

przedstawiciele studentów są wskazani w składzie osobowym Rady Programowej, co potwierdza Zarządzenie Dziekana nr 02/JK/2014 z dn. 02.10.2014 r.

W ramach działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia, tj. efektów kształcenia, Dziekan sprawdza poprawność weryfikacji efektów kształcenia, analizuje przebieg procesu weryfikacji efektów kształcenia i sporządza raport z analizy zgodności prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych z efektami kształcenia określonymi w kartach przedmiotów; analizy jakości prac dyplomowych i procesu dyplomowania pod kątem zgodności tematyki prac z kierunkiem i profilem studiów, oraz z kryteriami formalnymi dotyczącymi recenzowania i oceniania prac; zgodności zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów z potrzebami rynku pracy, w tym przeprowadzenie analizy opinii pracodawców po realizacji praktyk zawodowych pod kątem realizacji zakładanych efektów kształcenia. Powyższe wyniki stanowią podstawę prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wpływają na modyfikację planów studiów.

Działaniem projakościowym mającym na celu doskonalenie programu kształcenia jest określenie procedury weryfikacji osiąganych efektów kształcenia oraz oceniania studentów, której celem i przedmiotem jest ocena stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Z rocznego sprawozdania Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia za rok akademicki 2013/2014 dotyczącego czynności sprawdzających jakość kształcenia wynika, iż nie wprowadzono narzędzi umożliwiających ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów i sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, gdyż – jak wnioskuje się w sprawozdaniu – wskazane byłoby przeprowadzenie kolejnych badań ankietowych wśród studentów. W związku z tym sugeruje się zwrócenie uwagi na wyniki uzyskane w efekcie zastosowania wskazanego narzędzia systemu, które niekoniecznie pozwoliłyby określić stopień osiągnięcia zakładanych efektów. Skuteczniejsze niż dotychczasowa procedura wydaje się przyjęcie takich mierników, jak np. analiza skali ocen, przyczyn odsiewu studentów itp.

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów obejmują prowadzenie cyklicznych konsultacji z interesariuszami w zakresie programów kształcenia, z uwzględnieniem zakładanych efektów kształcenia. Co więcej, zadeklarowano, iż w przypadku tworzenia lub zmiany programu kształcenia konsultacje są obligatoryjne, natomiast zwyczajowo powinny odbywać się co najmniej raz w roku akademickim. Do księgi jakości został dołączony protokół ze spotkania zawierający miejsce na sugestie dotyczące zmian w zakresie kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Rozwiązania systemowe wskazują, iż w ramach zapewnienia wysokiej jakości prac dyplomowych Zarządzeniem Rektora 03/MC/14 z dnia 01.03.2014 r. wprowadzono system kontroli antyplagiatowej, a także procedurę analizowania prac dyplomowych. Jak wynika z dokonanej przez ZO PKA oceny procedury dyplomowania (Załącznik nr 4), elementy WSZJK nie są w pełni skuteczne. Większość sprawdzanych prac nie została poddana kontroli antyplagiatowej, a w przypadku prac, które zostały poddane kontroli antyplagiatowej, nie uzasadniono ich przyjęcia przez promotora, mimo przekroczenia wskaźnika. Oceny są na ogół zawyżone. Recenzje są w większości zbyt lakoniczne i często nie zawierają elementu oceny, a jedynie opisy treści. Duże zastrzeżenie budzi procedura egzaminu ustnego w przypadku prac anglistycznych: pytania egzaminacyjne dotyczą zbyt wąskiej tematyki ściśle związanej z pracą dyplomową.

Z przeprowadzonej analizy dokumentów wynika, iż z formalnego punktu widzenia istnieje system doskonalenia programów kształcenia, którego zadaniem jest dokonywanie analizy: użyteczności efektów kształcenia dla programu kształcenia na określonym poziomie i profilu kształcenia; planów studiów; poziomu zaangażowania przedstawicieli pracodawców w tworzenie programu kształcenia; zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy przez interesariuszy zewnętrznych. Okresowego przeglądu programów studiów dokonuje Rada Programowa, a dotychczas Dziekan Wydziału uwzględniając realizację wymagań zawartych w Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz zmieniające się potrzeby rynku pracy. A zatem na ocenianym kierunku obowiązują procedury systemu doskonalenia programów kształcenia, w tym dokonywania zmian w planach studiów i programach kształcenia, które przed zatwierdzeniem przez Senat Uczelni opiniowane są przez Radę Programową. Projekt modyfikacji programu kształcenia przedstawia Dziekanowi przewodniczący Rady Programowej po uprzednim uzyskaniu opinii od interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich, studentów) i zewnętrznych, w tym pracodawców oraz absolwentów. Ponadto zasięga się opinii organów zajmujących się jakością kształcenia tj. Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W ramach powyższej procedury analizie podlegają *syllabusy* przedmiotów pod względem uzyskiwanych efektów kształcenia, poziomu wymagań, zgodności z programem studiów oraz przejrzystości i wzajemnej spójności, a także *współpraca z pracodawcami* w zakresie doskonalenia treści programów studiów i optymalizacji efektów kształcenia, co umożliwia skoordynowanie procesów projektowania i dostosowywania programów kształcenia do potrzeb studentów i rynku pracy.

Ponadto wprowadzaniu zmian i modyfikacji w programach kształcenia w przyszłości będą służyć sprawozdania z realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Mechanizmem doskonalenia programu kształcenia w ramach systemu zapewnienia jakości jest współpraca z interesariuszami wewnętrznymi (w ramach konsultacji ze studentami poprzez samorząd, przedstawiciela studentów w Radzie Programowej, Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia; wykładowcami) i zewnętrznymi (w ramach konsultacji z firmami zewnętrznymi).

W celu zapewnienia właściwej jakości kształcenia przeprowadzana jest ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zasobów bibliotecznych a także środków wsparcia dla studentów. Ponadto w strategii rozwoju Uczelni zadeklarowano wśród zadań ciągłych poszerzanie księgozbioru i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych oraz zwrócenie uwagi na bazę materialną pod względem wyposażania sal dydaktycznych i laboratoriów językowych w najnowszy sprzęt audiowizualny.

W ramach stosowanych procedur doskonaleniu podlegają także plany i programy praktyk zawodowych, w tym zakresie prowadzi się konsultacje i pozyskuje opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych zwracając uwagę na zgodność zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Ponadto dokonywana jest analiza rynku pracy, aktualnych potrzeb i oczekiwań środowisk zawodowych w celu dostosowania do nich oferty studiów, co zostało zadeklarowane jako jeden z celów określonych w Strategii rozwoju Uczelni.

Procedura przeprowadzania hospitacji zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich stanowi, że o wynikach hospitacji ze wskazaniem pozytywnych i słabszych aspektów prowadzonych zajęć hospitujący informuje ocenianego pracownika, któremu jednocześnie wskazuje podjęcie działań mających na celu poprawę jakości prowadzonych zajęć. Wnioski i zalecenia pohospitacyjne są uwzględniane przez prowadzącego przedmiot, ponadto są do pewnego stopnia

elementem polityki kadrowej i stanowią podstawę do modyfikacji obsady zajęć na kolejny semestr. Do wglądu ZO PKA przedstawiono dokumentację potwierdzającą stosowanie w/w procedury. W związku z powyższym stwierdza się, iż przeprowadzane hospitacje obok bieżącej oceny procesu dydaktycznego mają za zadanie sformułowanie wniosków i zaleceń na przyszłość w celu dalszego podnoszenia jakości kształcenia. Wyniki hospitacji i ankiet studenckich nie są jednak wykorzystywane w ocenie okresowej nauczycieli, która nie jest przeprowadzana.

Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu systematycznie wprowadza procedury usprawniające zarządzanie kierunkiem. Organem opiniotwórczym i doradczym w sprawach kształcenia jest Rada Programowa i Zespół ds. Jakości Kształcenia. Monitorowanie realizacji zadań Jednostki odbywa się także na poziomie Uczelni przez Władze Rektorskie, które zgodnie z zakresem kompetencji wpływają na poprawę poziomu jakości kształcenia m.in. poprzez weryfikację i audyt realizowanych zadań Wydziału, w tym proponowanie i wdrażanie działań naprawczych i procedur dotyczących poprawy jakości kształcenia. Ponadto kwestie zapewnienia jakości kształcenia z poziomu Wydziału są przekazywane na poziom centralny Uczelni poprzez sprawozdawczość organów zajmujących się jakością kształcenia na Wydziale.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje politykę i procedury zarządzania jakością; monitoring oraz okresowe przeglądy programów kształcenia wraz z analizą efektów kształcenia; ocenianie studentów; zapewnienie odpowiedniej kadry dydaktycznej; zasoby do nauki i środki wsparcia dla studentów; systemy informacyjne; publikowanie informacji dotyczących oferty edukacyjnej i efektów kształcenia. Ponadto uwzględnia stosowane dobre praktyki i doświadczenia w zapewnieniu jakości kształcenia, a także opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. System ma na celu konieczność stałego monitorowania, analizowania, oceniania i doskonalenia procesów dydaktycznych służących podnoszeniu jakości kształcenia, a także jest ważnym elementem programów kształcenia.

Zauważalne jest systematyzowanie i rozwijanie przedsięwzięć dotyczących budowania kultury jakości kształcenia. Uznać zatem należy, że Jednostka prowadzi działania w kierunku zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Systemowe rozwiązania uwzględniają odpowiednio konieczność upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia.

- *ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia a także oczekiwań rynku pracy. Ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia;*

Analiza efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, a także jego przydatności do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi efektami

kształcenia, a także oczekiwaniami rynku pracy wskazuje, na to, że Władze Uczelni i Wydziału, a także wyznaczone zespoły zajmujące się jakością kształcenia podejmują przedsięwzięcia mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Mimo to analiza akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe ocenianego kierunku studiów, a także informacje otrzymane od Władz Rektorskich wskazują na to, że w Uczelni nie dokonuje się okresowej oceny pracowników, a tym samym nie spełnia obowiązku określonego w art. 132 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Świadczy to o niedoskonałości wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, który tego problemu nie wychwycił i nie zaradził mu. Co więcej, w Strategii rozwoju Wydziału nie ma deklaracji dotyczącej doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a zatem nie ma instrumentów pozwalających naprawiać system i usuwać wady takie, jak wspomniana powyżej. O niedoskonałości przyjętych rozwiązań może również świadczyć fakt, że oceny prac dyplomowych nie zawsze są adekwatne, przy czym recenzje są wykonywane dość pobieżnie. Prace etapowe nie zawsze są odpowiednio opracowywane i oceniane. Przytoczone fakty świadczą o niezbyt wysokiej skuteczności WSZJK w identyfikowaniu słabych punktów.

A zatem dokonując całościowego oglądu jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów w toku pracy Zespołu Oceniającego PKA należy stwierdzić, iż wnioski z części przyjętych rozwiązań systemowych będą mogły podlegać rzetelnej ocenie po ich zastosowaniu w pełnym zakresie, gdyż na obecnym etapie trudno wskazać działania, które podjęte zostały z użyciem narzędzi systemu celem wychwycenia i usunięcia nieprawidłowości. Podczas wizytacji zidentyfikowano niesprawności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, potwierdzające konieczność jego dalszego rozwoju i podniesienia jego skuteczności.

- *ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian;*

W wyniku dokonanej analizy oraz otrzymanych w toku wizytacji informacji należy stwierdzić, iż w Uczelni prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących polityki projakościowej, wyników monitorowania jakości procesu kształcenia, w tym uzyskiwanych efektów kształcenia, a także wprowadzanych zmian. Dodatkowe źródło informacji stanowią spotkania kadry i studentów oraz konsultacje.

Ponadto przez stronę internetową Uczelni zapewniane są informacje na temat kształcenia, tj. efektów kształcenia, planów zajęć, terminów sesji, uzyskanych zaliczeń i egzaminów, jak również informacje dotyczące jakości kształcenia, aktów prawnych, tj. regulaminów, zarządzeń, wzorów podań, instrukcji pisania pracy dyplomowej. Jest także dostęp do zakładki Samorządu Studentów, stron Koła Naukowego oraz materiałów dydaktycznych. Zakładka „Studia” zawiera dostęp do aktualnej oferty kształcenia, kursów, szkoleń oraz szczegółowe informacje dotyczące stypendiów. W zakładce „Tok studiów” studenci mają dostęp do dokumentacji związanej z procesem kształcenia, kart przedmiotów, planów studiów, zakładanych efektów kształcenia. Informacje do zakładki są dostępne po zalogowaniu się. Zakładka „Studenci” zawiera informacje na temat organizacji roku (czas trwania semestrów, terminy sesji egzaminacyjnej i poprawkowej, itp.), spraw

ogólnouczelnianych, studenckich, działalności naukowej (koło naukowe, samorządu studenckiego), planów zajęć, regulaminu studiów i innych aktów prawnych obowiązujących w Uczelni.

Uczelnia udostępnia akty prawne oraz aktualizowane na bieżąco informacje dotyczące procesu dydaktycznego w formie elektronicznej na stronie internetowej oraz w formie tradycyjnej w budynku dydaktycznym Wydziału.

Upowszechnianie informacji wśród kandydatów na studentów realizowane jest także z wykorzystaniem strony internetowej Uczelni – zakładka „Rekrutacja”, która zawiera szczegółowe informacje dotyczące kierunku studiów, zasad rekrutacji oraz terminów postępowania rekrutacyjnego, wymaganych dokumentów oraz danych na temat odpłatności.

Informacje na temat uzyskanych ocen studentów; wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowania efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) (niezależnie od informacji przekazanej do wiadomości studenta przez nauczyciela akademickiego) mogą być umieszczone na tablicach ogłoszeń w dziekanacie, jednak z zachowaniem poufności i wskazaniem wyłącznie numeru albumu studenta.

Upowszechnianie informacji wśród absolwentów Uczelni dokonuje się z udziałem pracowników dziekanatu odpowiedzialnych również za upowszechnianie informacji wśród pracowników Wydziału.

Wskazane jest podpisywanie dokumentów generowanych przez program komputerowy przez osoby odpowiedzialne za ich sporządzenie. W innym razie dokumenty te nie mają mocy prawnej.

2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

- *ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Ocena stopnia zainteresowania studentów jakością kształcenia i ich wpływu na tę jakość. Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kolegialnych uczelni/ jednostki oraz przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie optymalizacji osiągniętych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy;*

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, w procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „filologia” uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni: studenci, kadra dydaktyczna ocenianego kierunku, organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, jak i interesariusze zewnętrzni. Zadeklarowano, że przedstawiciele studentów oraz nauczycieli akademickich, jako członkowie Rady Programowej oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia biorą udział w procesie tworzenia i modyfikacji programów kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, a także w określaniu sposobów realizacji założonych efektów kształcenia i ich weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Istotnym elementem procesu weryfikacji efektów kształcenia jest procedura ankietowania studentów dotycząca realizowanego na Wydziale procesu dydaktycznego. Z przeprowadzonych spotkań

wynika jednak, że tego typu udział ma bardziej deklaracyjny niż faktyczny charakter i należałoby poszukiwać bardziej skutecznych rozwiązań w tym zakresie.

Formalnie jednak udział studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest w miarę satysfakcjonujący. Na podstawie list obecności z posiedzeń organu kolegialnego ustalono, że studenci są członkami Senatu i Rady Wydziału, choć w wymiarze niezgodnym z art. 67 ust. 4 oraz art. 61 ust. 3 Ustawy. Rekomenduje się uzupełnienie składu o jednego studenta. Ponadto studenci mają swoich przedstawicieli w komisji jakości. W trakcie wizytacji przedstawiono dokumenty świadczące o tym, że istotne problemy jakości kształcenia były konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi (studentami i pracownikami Wydziału). Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów odbywa się głównie poprzez formalny udział ich przedstawicieli w pracach Senatu, jak również Komisji ds. jakości. W czasie ich obrad studenci zgłaszają swoje postulaty dotyczące np. zmiany formy zajęć na bardziej praktyczne. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wykazali niewielkie zainteresowanie kwestią jakości kształcenia. Nie wiedzieli, jakie organy na Uczelni zajmują się tworzeniem programu studiów oraz do kogo mieliby się udać, aby zgłosić ewentualne uwagi związane z procesem kształcenia. Przyznali, że wszystkie nurtujące ich problemy w tym zakresie zgłaszają staroście roku. Studenci są jednak zadowoleni z jakości kształcenia i nie widzą potrzeby zmian.

Na ocenianym kierunku studiów, po każdej sesji egzaminacyjnej, odbywa się badanie opinii dotyczącej jakości zajęć dydaktycznych. Jest to anonimowa ankieta papierowa. Przy ocenie stosowana jest skala od 1 do 5. Ankieta składa się z pytań dotyczących przedmiotów i prowadzących je nauczycieli akademickich. Studenci mają również możliwość zawarcia swobodnej wypowiedzi. Wyniki ankietyzacji są opracowywane po zakończeniu roku akademickiego przez zespół ds. analizy jakości kształcenia. Zaleca się włączenie do prac tego zespołu przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Jego obecność może wpłynąć pozytywnie na prace tego zespołu oraz stworzy studentom możliwość zapoznania się z wynikami procesu, a także wyrażenia ewentualnych dodatkowych opinii, które mogą stanowić cenne źródło informacji w procesie ich opracowywania.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie mieli wiedzy na temat realnego wpływu ankiet na efektywne zmiany w procesie zapewniania jakości kształcenia, zarazem jednak nie wyrazili zainteresowania tą kwestią.

Przedstawiciele Samorządu Studentów pozytywnie oceniają swój wkład w prace organów kolegialnych. Deklarują obecność na posiedzeniach, co potwierdza dokumentacja w postaci protokołów. Członkowie Samorządu Studenckiego mają niewielką wiedzę na temat działalności Parlamentu Studentów RP oraz jego aktualnych inicjatyw, nie uczestniczą w konferencjach organizowanych przez PSRP.

Praktyczny udział studentów w organach i jednostkach organizacyjnych powołanych do zapewniania jakości kształcenia potwierdziła przedłożona dokumentacja. Wynika z niej jednoznacznie, że udział tej grupy interesariuszy w procesie zapewniania jakości kształcenia jest realizowany. Powinien jednak być dalej doskonalony, by już podejmowanym działaniom można było przypisać cechy kompleksowości i systematyczności i realizowania własnych inicjatyw o charakterze projakościowym w odniesieniu do doskonalenia procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie budowania kultury jakości jest zapewniany poprzez porozumienia o współpracy w zakresie organizacji praktyk i staży. Zadeklarowano także uwzględnienie interesariuszy zewnętrznych w procesie

zapewnienia jakości kształcenia drogą nieformalną, w wyniku której pozyskuje się opinie potencjalnych pracodawców w zakresie oceny planów studiów i programów kształcenia. Spotkanie ZO PKA z interesariuszami zewnętrznymi potwierdziło rzeczywisty wpływ tej grupy osób na jakość kształcenia. Podczas rozmowy przywołano przykład tworzenia programu studiów w oparciu o potrzeby lokalnego rynku pracy. Wskazano na aktualną potrzebę kształcenia studentów w zakresie języka niemieckiego.

Wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia przejawia się także poprzez cyklicznie organizowane spotkania, na które zapraszane są władze powiatowe, oświatowe, przedstawiciele przedszkoli i szkół podstawowych, przedstawiciele biur podróży i Uniwersytetu III Wieku. Podczas spotkań omawiane są kwestie związane z doskonaleniem programu kształcenia oraz odpowiednim przygotowaniem studentów kierunku „filologia” do wykonywania zawodu.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie budowania kultury jakości jest zapewniony także za pośrednictwem absolwentów poprzez procedurę monitorowania karier zawodowych absolwentów. Do wglądu ZO PKA przedstawiono dokumentację potwierdzającą stosowanie procedury monitorowania losów absolwentów. Rekomendowaniem działań naprawczych w zakresie dostosowania programów kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy na podstawie otrzymanych wyników z przeprowadzonego badania zajmuje się Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

W związku z tym, iż pozyskuje się dane dotyczące opinii i wymagań w projektowaniu i doskonaleniu programów kształcenia można stwierdzić, iż analizuje i konsultuje się programy kształcenia oraz plany studiów, w tym zakładane kierunkowe efekty kształcenia, w celu zapewnienia zgodności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwentów z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+/-	+/-	Nie dotyczy	--	+/-
umiejętności	+/-	+/-	+	Nie dotyczy	--	+/-
kompetencje społeczne	+/-	+/-	+	Nie dotyczy	--	+/-

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ CZĘŚCIOWO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka wypracowała wewnętrzny system oceny jakości kształcenia, ale podstawowym problemem wydaje się jego ograniczona efektywność, czego

dowodem są zidentyfikowane podczas wizytacji niedociągnięcia i ułomności (np. niedokonywanie okresowej oceny pracowników, problemy związane z procesem dyplomowania czy też bieżącym sprawdzaniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów). Niezbędne jest zweryfikowanie elementów istniejącego systemu i zapewnienie, że wszystkiego jego elementy są faktycznie wdrażane.

2) Przyjęty wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia przewiduje istotną rolę dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, ale można mieć wątpliwości co do ich faktycznego udziału w zapewnieniu jakości i budowaniu kultury jakości, o czym mogą świadczyć opinie wyrażane podczas spotkań z ZO PKA.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe				X	
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³	-	-	-	-	-
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

8	wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	
---	---------------------------------------	--	--	--	---	--

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Po zapoznaniu się z dokumentacją przedstawioną przez Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu oraz po przeprowadzeniu spotkań z różnymi grupami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a także na podstawie hospitacji zajęć i treści prac etapowych oraz dyplomowych, Zespół Oceniający PKA stwierdza, że infrastruktura dydaktyczna i biblioteka w większości kategorii pozwalają na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Przyjęty program i plan studiów, kadra, działalność naukowa oraz organizacja kształcenia pozwalają na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, natomiast działalność międzynarodowa nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Możliwości rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej Jednostce są dobre, a system zapewnienia wysokiej jakości kształcenia został w opracowany i częściowo wdrożony zgodnie z wymogami i wzorcami.

Zastrzeżeń nie budzą następujące obszary, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest efektywny:

- 1) koncepcja kształcenia (elastyczna, nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii rozwoju);
- 2) zakładane przez Jednostkę efekty kształcenia i ich ocena (zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, standardami kształcenia nauczycieli, zakładaną koncepcją rozwoju ocenianego kierunku oraz kwalifikacjami zatrudnionej kadry naukowo-dydaktycznej);
- 3) opisy zakładanych efektów kształcenia (sformułowane w sposób zrozumiały, sprawdzalne, powszechnie dostępne dla studentów);
- 4) systematyczne stosowanie programu antyplagiatowego (wadą jest to, że wyniki badania nie są przedmiotem analizy promotora akceptującego pracę dyplomową);
- 5) system praktyk studenckich (stanowiący integralną część procesu kształcenia, spójny z programem studiów i umożliwiający uzyskania deklarowanych kwalifikacji zawodowych);
- 6) doświadczenie praktyczne części pracowników naukowo-dydaktycznych;

- 7) infrastruktura dydaktyczna;
- 8) zasady rekrutacji oraz system opieki dydaktycznej i socjalnej.

Zaleca się podjęcie następujących działań naprawczych:

- 1) rozszerzenie udziału interesariuszy zewnętrznych, a zwłaszcza wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia, tworzenia programów studiów, określania efektów kształcenia itp. Świadomość nauczycieli i studentów o ich realnym wpływie na jakość kształcenia nie jest powszechna;
- 2) usprawnienie systemu weryfikacji niektórych etapowych i końcowych efektów kształcenia, który nie funkcjonuje właściwie, na co wskazuje analiza testów, prac zaliczeniowych, procesu dyplomowania;
- 3) określenie zasad prowadzenia działań mających na celu monitorowanie karier zawodowych absolwentów, a także sposobu wykorzystywania wyników tych badań w celu doskonalenia procesu kształcenia;
- 4) korekta efektów kształcenia przypisanych do niektórych przedmiotów bądź modułów;
- 5) zapewnienie minimum kadrowego;
- 6) obsadzanie przedmiotów wchodzących w skład modułu pedagogicznego, jak również seminariów dyplomowych poświęconych dydaktyce językowej zgodnie z kwalifikacjami prowadzących;
- 7) prowadzenie okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych;
- 8) określenie kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania oraz sposobu i warunków wsparcia rozwoju naukowego pracowników;
- 9) poszerzenie zasobów biblioteki o najnowsze publikacje zwłaszcza z zakresu uczenia się i nauczania języka obcego;
- 10) uczestnictwo studentów w wymianie międzynarodowej;
- 11) zapewnienie studentom pomocy, którą służy Biuro Karier;
- 12) zweryfikowanie elementów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i faktyczne ich wdrożenie.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	Znacząco	częściowo	niedostatecznie
zasoby kadrowe			X		
program studiów		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

W odpowiedzi na Raport z wizytacji, Władze Rectorskie Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu odniosły się do oceny kryteriów 1, 2, 3, 4 oraz 8.

Odnosnie do oceny kryterium 1 Władze Uczelni polemizują ze stwierdzeniem zawartym w raporcie powizytacyjnym dotyczącym ograniczonego udziału nauczycieli w tworzenie koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Rozmowy przeprowadzone przez ZO PKA podczas wizytacji wyraźnie wskazywały na to, że nauczyciele czują się jedynie wykonawcami cudzych decyzji. W odpowiedzi na raport Władze Uczelni nie przedstawiają sposobu zaradzenia problemowi, na który wskazał ZO PKA.

Ocena kryterium 1 *znacząco* zostaje utrzymana.

Odnosnie do oceny kryterium 2 poinformowano o przekazaniu nauczycielom uwag dotyczących weryfikacji końcowych efektów kształcenia (prac etapowych i dyplomowych). Nie odniesiono się natomiast do procesu dyplomowania, który także nie funkcjonuje właściwie (np. pytania egzaminacyjne dotyczą często bardzo wąskiej tematyki pracy dyplomowej). Zadeklarowano natomiast uwzględnienie uwag ZO PKA dotyczących kwestii prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów (suplementy), jak również prowadzenie prac nad monitorowaniem losów absolwentów. Jako zapowiedź działań mających na celu usprawnienie systemu weryfikacji końcowych efektów kształcenia (prac etapowych i dyplomowych) przedstawiono Załącznik 1 i Załącznik 2. Załącznik 1

stanowi Zarządzenie Rektora nr 06/MC/2015 z dnia 25 kwietnia 2015 roku, które ma wejść w życie 1 października 2015 r. w sprawie formatu i sposobu dokumentowania przeprowadzanych egzaminów i zaliczeń ustnych w WSJO. Nie jest to dokument precyzyjny. Wątpliwości budzi zwłaszcza § 4 Zarządzenia, zgodnie z którym „Wykładowca zobowiązany jest przedłożyć listę pytań na egzamin lub zaliczenie oraz metrykę umożliwiającą weryfikację sposobu realizacji założonych efektów kształcenia”. Ani w tym paragrafie, ani w następnych nie sprecyzowano, komu i kiedy należy przedkładać listę, w jaki sposób ma być dokonywana weryfikacja. W Załączniku 2 do odpowiedzi na raport powizytacyjny przedłożono zobowiązania trojga nauczycieli do starannego prowadzenia i sprawdzania prac dyplomowych, także pod kątem kontroli antyplagiatowej, jak również przedkładania zespołowi ds. jakości kształcenia opisów prowadzonych prac wraz z oceną i jej uzasadnieniem. Skuteczność wprowadzanych obecnie zmian będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

Ocena kryterium 2 *znacząco* zostaje utrzymana.

W odniesieniu do kryterium 3, Władze Uczelni zapewniają, że odpowiednie zespoły dokonają korekty matryc efektów kształcenia oraz sylabusów. Skuteczność planowanych modyfikacji będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji. Wyjaśnienia pozwalają na **podniesienie oceny kryterium 3 ze *znacząco* na *w pełni*.**

Odnosnie do oceny kryterium 4 Władze Uczelni przedstawiły wyjaśnienia dotyczące minimum kadrowego na ocenianym kierunku (Załączniki 3-5 do odpowiedzi na raport powizytacyjny). W przypadku trojga osób przedłożono aneksy do umowy o pracę. W przypadku dwóch osób przedłożono kserokopie dyplomów. Uzupełniono także informacje na temat dorobku naukowego dwójga nauczycieli akademickich. Podtrzymać należy stwierdzenie eksperta oceniającego dorobek kadry, że nie jest on wystarczający do prowadzenia studiów na kierunku o profilu ogólnoakademickim, a takiej oceny dokonał ZO PKA. Biorąc jednak pod uwagę plan zmiany profilu ocenianego kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny, można przyjąć wyjaśnienia dotyczące doświadczenia zawodowego części osób zaproponowanych do minimum kadrowego. Przedstawiona dokumentacja pozwala na zaliczenie do minimum kadrowego sześciorga osób. Dokumentację o doświadczeniu zawodowym nauczycieli prowadzących zajęcia praktyczne i dorobek naukowy pozostałych można będzie przeanalizować podczas następnej wizytacji. Podobnie uwagi ZO PKA w przyszłości będzie wymagała kwestia dokonywania okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Ponadto istnieje potrzeba wprowadzenia jasnych kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania i udzielania wsparcia w rozwoju naukowym. Odnosząc się do kwestii współpracy Jednostka zapewniła o porozumieniach i kontaktach z dwoma ośrodkami w Polsce i czterema uczelniami w Kazachstanie. Przedłożyła też porozumienie o współpracy z Parkiem Przemysłowym Łomża Spółka z o.o. z 27 sierpnia 2015 r., które ma zapewnić studentom opiekę analogiczną do tej oferowanej w biurach karier. Powyższe wyjaśnienia pozwalają na **podniesienie oceny kryterium 4 z *częściowo* na *znacząco*.**

W odpowiedzi na raport powizytacyjny przedłożono Księgę procedur (Załącznik 6 do odpowiedzi na raport powizytacyjny), która zawiera np. opis procedury okresowej oceny nauczycieli akademickich opracowany w 2012 roku (s. 16-23). W przedłożonym w odpowiedzi na raport powizytacyjny załączniku do oceny nauczyciela akademickiego na s. 19 jest część III – dorobek naukowy - składająca się z 8 punktów, która wskazuje na istnienie od 2012 roku wymogu systematycznej pracy naukowej wobec nauczycieli akademickich zatrudnianych na ocenianym kierunku. O tym, że okresowe oceny nie były dotąd przeprowadzane starannie świadczą krytyczne uwagi eksperta PKA wyrażone w Raporcie powizytacyjnym na temat niewystarczającego dorobku nauczycieli, jak również nieprzekonująca dokumentacja przeprowadzonych do tej pory ocen okresowych przedłożona w

odpowiedzi na raport. W Załączniku 7 do Odpowiedzi na Raport powizytacyjny przedstawiono wyniki najnowszej oceny okresowej z 20.09.2013. Przedłożono kopie 9 druków, przy czym przedstawiono wyłącznie część F arkusza oceny dziewięciorga nauczycieli, na której w każdym wypadku znajduje się zakreślona ocena w czterostopniowej skali od „negatywna” do „bardzo dobra”. Zespół oceniający to, jak wynika z treści formularza, członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, czyli jeden doktor i jeden magister, których nazwiska figurują na druku. Druki zostały podpisane przez przewodniczącego Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ocenie poddano 3 doktorów oraz 6 doktorów habilitowanych i profesorów. Należy wskazać następujące uchybienia: 1) członkowie komisji oceniają samych siebie – dotyczy to doktora i profesora, 2) oceny nie zostały w żaden sposób uzasadnione, brak części opisowej i oceny merytorycznej, 3) z wyjątkiem trzech profesorów ocenionych na „bardzo dobrze”, w tym przewodniczącego Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, wszyscy pozostali uzyskali ocenę „dobrą”; wszyscy doktorzy zostali ocenieni identycznie, 4) przedstawiona ocena jest rozbieżna z oceną dorobku i wysiłku dydaktycznego poszczególnych osób, jaką w raporcie powizytacyjnym przedstawił ZO PKA. Dla niektórych osób ocena wydaje się krzywdząca, dla innych – zbyt wysoka. Tym samym trzeba uznać, że okresowa ocena pracowników naukowo-dydaktycznych nie jest skutecznym narzędziem zapewniania jakości kształcenia. Uczelnia nie deklaruje, że dokona działań naprawczych w tym zakresie. Podobnie nieprzekonujące są informacje na temat innego wskazanego w raporcie powizytacyjnym problemu, a mianowicie określenia kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania oraz sposobu i warunków wsparcia rozwoju naukowego pracowników. W Odpowiedzi na Raport powizytacyjny przedstawiono Załącznik 8, czyli Zarządzenie 05/2010 Kanclerza WSJO w Świeciu z 30 maja 2010 r., które mówi jedynie o tym, że decyzję w sprawie przyznania środków podejmuje Kanclerz, natomiast nie określa zasad i kryteriów, co było przedmiotem troski ZO PKA, zwłaszcza w kontekście rozmów przeprowadzanych z pracownikami, których odpowiedzi wskazywały na uznaniowy charakter procedury przyznawania środków. Część IX Regulaminu dotycząca wyróżnień i nagród jest krótka, ogólnikowa, nie precyzuje kryteriów awansowania i wynagradzania. We wszystkich tych aspektach analiza dokonana przez ZO PKA wykazała nieskuteczność WSZJK na ocenianym kierunku. Oceniając funkcjonowanie WSZJK w WSJO w Świeciu, ZO PKA wskazał, że choć procedury zostały wypracowane, wiele świadczy o tym, że są one martwe. Odpowiadając na raport powizytacyjny, Uczelnia wskazała na istnienie procedur, ale nie potrafiła udowodnić, że są one stosowane i skuteczne. Wnioski z analizy dokumentacji przekazanej w odpowiedzi na raport są negatywne. Można jednak docenić ciągłe starania o tworzenie nowych procedur i **podnieść ocenę kryterium 8 z częściowo na znacząco.**